THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DEC 1945
ASTOR LENOX TILDEN

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LIX METAI 48 N — PENKTADIENIS 1945 M. GRUODŽIO (DEC.) 21 D. — KAINA 5 CENTAI

New York Public Library 170 Fifth Ave.

Linksmų Kalėdų švenčių visiems lietuviams

DABAR

Taikos Kalėdos?
Apie Javos salą
Žmogus pelkėje
Tik 98 centus...

JUOZAS TYSLIAVA

Pirmosios taikos Kalėdos? Taip ir ne.

Taip, nes karas jau baigėsis. Ne, nes taika geros valios žmogui dar neprasidėjusi.

Iki taika ir ramybė geros valios žmonėms sugrįš, dar ne vienas alkanas kūdikis, tiesdamas rankytes į motiną, gailiai pravirks.

Pagaliau, ar lietuvis, geros valios žmogus, gali linksmai švęsti Kalėdų šventes, žinodamas, kad jo tėvų krašte siaučia pikti erodai?

Štai kodėl mes norėtume linkėti linksmesnių švenčių savo skaitytojams. —

***

Byrnes ir Bevinas puikiai žino, kad Maskva savo suktos ir groboniškos politikos neišsižadės.

Nežiūrint to, juodu nuvyko į Maskvą... kalbėtis su Molotovu.

Su tuo pačiu Molotovu, kuris, savo klastingos politikos dėka, sugebėjo susukti bolševikinių kvislingų lizdus Pabaltijy, Lenkijoje, Balkanuose ir net Irane. —

Norėdami Byrnes ir Beviną pastatyti prieš įvykusį faktą, sovietai pasiskubino apsidirbti ir su Azerbeidžanu.

***

Britai teisia nacius todėl, kad jie karo metu buvo nepaprastai žiaurūs.

Kas nežino Lidices, Miliūnų?...

Bet, štai, britai sudegino, sugriovė Bakasi miestą Javos saloje. Kodėl? Todėl, kad tame mieste nužudyta keletas britų.

Bet argi ne už poros nacių nužudymą buvo sunaikinta Lidice ir Miliūnai?

Koks skirtumas tarp britų ir nacių?

***

Kalbant apie Javą...

Tos ir kitų olandų salų gyventojai nori nepriklausomybės.

Bet... tų Pacifiko salų gyventajus šaudo britai.

Ir... kad ironijos taurė būtų pilnesnė, sovietai smerkia britus, šaudančius Indonezijos gyventojus.

O tuo tarpu tie patys sovietai lietuvių, latvių ir estų kaulais baigia tręšti Sibiro laukus.

Ir tai, vadinas, "ramybė geros valios žmonėms žemėje..."

***

Mano artimas draugas iš Lietuvos laisvės laikų, poetas Stasys Santvaras, kuris, kaip ir daugelis mūsų poetų, šiandien yra ištrėmime, rašo:

"Gandrai iškilo į bekraštį dangų,
Laisva visa šeima — ir motina, ir tėvas, ir vaikai.—
Žaliam pušyne varnų barniai žvanga,—
O tu, žmogau, tu išdidusis pove,
Įklimpęs pelkėje, kur savo kelią palikai?"

Deja, Europos žmogus šiandien yra įklimpęs pelkėje iki ausų ir, blogiausia, — nėra vilties išbristi.

***

Pasirodo, kad medžiaga, iš kurios sudarytas žmogaus kūnas, kaštuoja tik ...98 centus.

Taip apskaičiuoja mokslininkai, kurių kūno medžiaga, žinoma, taip pat nedaugiau verta.

O vis dėlto Geothės Fausto svajojamas dirbtinis žmogus (jeigu tokį pasisektų padaryti) kaštuotų bilijonus dolerių.

Bet žiūrėkite, kiek tas 98 centų vertės pelenų maišas priverda košės sau ir kitiems "geros valios žmonėms" pasaulyje.

TRIJŲ DIDŽIŲJŲ KONFERENCIJA ŠĮ KARTĄ BŪSIANTI SĖKMINGA

Atominė bomba — svarbiausias klausimas

Maskvos diplomatiniuose sluogsniuose kalbama, kad "trijų didžiųjų" užsienio reikalų ministrų konferencija šį kartą būsianti sėkminga. Sovietų laikraščiai skiria daug vietos šios konferencijos darbams. Diplomatai nesigaili šiltų žodžių. Pavyzdžiui Anglijos užsienio reikalų sekretorius Bevinas, atvykęs į Maskvos aerodromą, jį susitikusiam Višinskiui pareiškė: "Aš atvežiau jums linkėjimus iš Didžiosios Britanijos. Aš tikiu, kad ši konferencija dar labiau sustiprins mūsų bendradarbiavimo saitus ir padės mums grąžinti pasauliui taiką ir gerovę." Byrnes ir Bevin aplankė Molotovą, o pastarasis atsakė savo vizitais, Konferencijos posėdžiai eina vienoje iš Kremlio salių.

Svarbiausias klausimas, kurį Maskvos konferencija bandys išspręsti, tai — atominės bombos klausimas. Molotovui bus įteiktas projektas, kurį Trumanas su Attlee paruošė Washingtone ir pagal kurį atominės bombos kontrolė būsianti pavesta būsimajai Tautų Sąjungai. Betgi, kaip iš patikimų šaltinių patirta, Jungtinės Valstybės nelinkusios atominės bombos paslaptį atskleisti rusams tol, kol iš jų nebus gauta garantija, kad visos pasirašytos sutartys tikrai bus vykdomos.

Konferencijoje taip pat bus kalbamasi dėl Vokietijos kontrolės ir šiuo klausimu, sakoma, nebūsią kliūčių susitarti.

Kai dėl Irano, tai manoma, kad ties šiuo klausimu Maskvos konferencijoje teksią ilgeliau apsistoti. Nėra abejonės, kad vadinamas sukilimas Azerbeidžane — rusų padaras. Į tą Irano provinciją rusai turėjo atkreipę akį dar 1920 m.

Japonijos kontrolės klausimui, sakoma, Maskvos konferencijoje taip pat bus nemažai kalbamasi. Byrnes pareiškimu, sovietams manoma suteikti kai kurių kontrolės teisių Japonijoje. Betgi ir tuo atveju gen. MacArthur būsiąs neginčijamas Japonijos valdovas. Byrnes tikisi, kad Maskvos konferencijoje bus nustatyta laikas ir vieta taikos konferencijai. Manoma, kad sekanti užsienio ministrų konferencija įvyksianti Washingtone.

Paryžiuje uždaromi prostitucijos namai

Šiomis dienomis Paryžiuje uždaroma 178 prostitucijos namai, kurie Prancūzijai duo davo bilijonus frankų pelno. Agitacija už burdelių uždarymą pradėjo tūla Madame Marthe Richard. Ji tvirtina, kad šio karo metu visuose Paryžiaus prostitucijos namuose naciai buvo įsteigę špionažo centrus.

Lord Haw Haw į kartuves

William Joyce arba Lord Haw Haw, kuris karo metu skelbė nacių radijo propagandą, britų teismo buvo pasmerktas mirti. Vėliau jis kreipėsi į Lordų Rūmus, prašydamas jam bausmę dovanoti. Mat, Joyce yra gimęs Jungtinėse Valstybėse. Tačiau Lordų Rūmai nacių propagandisto malonės prašymą atmetė ir jis siunčiamas kartuvėms.

Stalinas Maskvoje

Radijo žiniomis, diktatorius Stalinas, po gana ilgų atostogų Kaukaze, grįžęs į Maskvą ir pradėjęs eiti savo pareigas.

Pietų Coralinos valstybėje susidūrė du traukiniai. Užmušta 14, sužeista 40.

Garsioji Hollywoodo filmų artistė Joan Crawford išsiskyrė su trečiuoju vyru Phillip Terry, taip pat artistu.

Negrin pas Acheson

Diplomatiniuose sluogsniuose sukėlė daug kalbų faktas, kad šiomis dienomis Valstybės Departamento pasekretorius Dean Acheson priėmė buvusį respublikoniškos Ispanijos premjerą Negrin. Sakoma, kad šis priėmimas įvykęs ryšyje su Prancūzijos nota, pasiųsta Anglijai ir Amerikai, prašant nutraukti diplomatinius santykius su gen. Franco valdžia.

Yamashita laikinai išvengė kartuvių

Japonų gen. Yamashito, kuri karo teismas Filipinuose nuteisė pakarti, JAV Aukščiausio Teismo sprendimu, greičiausia bus antru kartu teisiamas Amerikoje. Manoma, kad civilinio teismo sprendimas Amerikoje bus palankesnis japonų generolui, kuris Maniloje buvo pasmerktas mirti dėl 100 tūkstančių filipinų skerdynių.

Trumano programa Kinijos klausimais

Ryšyje su gen. Marshallo paskyrimu JAV ambasadorium Kinijoje, prezidentas Trumanas paskelbė specialę programą. Pagal tą programą, Jungtinės Valstybės suteiksiančios pagalbos Kinijai tik tuo atveju, jeigu pastaroji bus vieninga. Pirmiausia Jungtinės Valstybės reikalauja, kad Kinijos komunistai, kaip ir kitos politinės partijos, įeitų į armiją ir valdžią, kuriai dabar vadovauja generalisimo Čian Kai Šekas. Be to, einant rusų-kinų sutartimi, Mndžurija turinti grįžti Kinijai. Tik vieningo darbo vyriausybę sudarusi, Kinija galinti tikėtis dviejų bilijonų dolerių paskolos iš Amerikos.

Ką lenkai patarė sekretoriui Byrnes

Išvykdamas į Maskvą deryboms, valstybės sekretorius Byrnes gavo Amerikos Lenkų Kongreso pareiškimą, kuriame patariama nenusileisti sovietams. Pareiškime sakoma, kad tiek Lenkija, tiek Jugoslavija, kovojusios sąjungininkų pusėje, šiandien valdomos Maskvos kontroliuojamų valdžių. Be to, tame pareiškime pastebima, kad šiandien Stalinas turi pasigrobęs daugiau teritorijos, negu jos turėjo Hitleris šio karo pradžioje.

Patton sveiksta

Iš Heidelbergo pranešama, kad gen. Pattono sveikata kasdien gerėjanti. Gydytojai negali atsitebėti, kaip sunkiai sužeistas 60 metų generolas galėjo nugalėti komplikacijas, gresančias net paralyžium. Į devintą dieną po sužeidimo gen. Patton jau galėjo atsisėsti lovoje. Manoma, kad Patton nebus paralyžiuotas.

Atidžiai saugojami naciai Nuremberge

Nuremberge teisiamų nacių vadų sargyba vėliausiu laiku labai sustiprinta. Teisme surinkta nepaprastai daug dokumentų. Be to, manoma, kad kai kurie iš teisiamų karo kriminalistų gali bandyti pabėgti. Dabar teisiamieji naciai net kamerose saugojami dieną ir naktį.

Suomija vėl į laiką sumokėjo savo skolos dalį Amerikai — $258,054.74.

Mykolas Biržiška rašo atsiminimus

Prof. Mykolas Biržiška, aną metą lankęsis Amerikoje Vilniui Vaduoti Sąjugos reikalais, dabar gyvena Vokietijoje, ištrėmime ir rašo savo atsiminimus, "Galvojimai apie lietuvių tautą." Dalį tų savo atsiminimų prof. Biržiška yra pasiuntęs Amerikos lietuvių spaudai.

Krėvė Augsburge

Žinomas rašytojas Vincas Krevė, pabėgęs nuo antrojo bolševikų antplūdžio į Vokietiją, kaip tremtinių laikraštis Žiburiai praneša, atvykęs į Augsburgą dėstyti lietuvių gimnazijoje.

Rašytojas Balys Sruoga, kurį sovietai, rade nacių lageryje, parvežė į Vilnių, neseniai pabaigė rašyti dramatinį veikalą Pavasario Giesmė.

Vilniuje veikia dvi lietuvių gimnazijos, kuriose mokosi 178 mokiniai — daugiausia svetimtaučiai.

Neseniai Klaipėdoje įkurtas muzikinis komedijinis teatras ir kuris duos lengvo turinio vaidinimus.

Lietuviai Danijoje

Visi lietuviai pabėgėliai Danijoje koncentruojami į vieną stovyklą Nymindegabe. Dabar Danijoje yra virš 2,000 lietuvių. Kitose stovyklose ir privačiai gyvena nežymus lietuvių skaičius.

Neseniai šioje stovykloje lietuviai buvo surengę koncertą, į kurį atsilankė daug apylinkės dany. Programoje buvo dainos, tautiniai šokiai, baletas ir muzika. Sporto srityje Danijos lietuviai taip pat veikia. Sudaryta futbulo komanda, kuri jau turėjo pora rungtynių su vietos danais.

Azerbeidžanas jau turi savo valdžią

Sovietų remiami sukilėliai šiaurinėje Irano provincijoje, Azerbeidžane, jau sudarė savo valdžią. Betgi manoma, kad tokios valdžios nepripažins nei Anglija, nei Jungtinės Valstybės.

Gen. MacArthuro įsakymu, Japonija turi atšaukti savo pasiuntinį Vatikane.

Nors Hollywoode, Kalifornijoje, amžina vasara ir sniego niekados neiškrinta, bet ir šiame pasauliniame filmų centre Kalėdų švenčių tradicijų stipriai laikomasi. Kasmet didžiosios Hollywoodo gatvės papuošiamos tokiais Kalėdų šventės simbolizuojančiais medžiais.

ŠIMPANZIŲ TEISMAS

(Mūsų specialaus korespondento Vokietijoje)

KAS JIE TOKIE?

Į įvarius amerikiečių žurnalistų klausimus vienas iš jų taip atsakė:

— Kaip atstovas Adolfo Hitlerio įsteigtos valdžios sistemos, aš esu pasiruošęs stoti teisėjų akivaizdoje. Aš tebežiūriu į save, kaip į ištikimą mano fureriui tarną. Aš buvau jo šalininkas ir jo mokinys...

— Jei jis grįžtų, aš vėl iš naujo remčiau furerį, tokį, kokį jį pažinau, kai jis paėmė valdžią. Aš visados tebesu nacianalsocialistas...

— Aš galiu visiškai nuoširdžiausiai patvirtinti, kad aš neturėjau nė mažiausio žinojimo apie tai, kas dėjosi koncentracijų lageriuose...

Kas taip atsakė į žurnalistų klausimą?

Didžiojo vokiečių reicho maršalas, vienu Hitlerio testamentu paskirtas jo pirmuoju įpėdiniu (tik fureris vėliau tą testamentą sulaužė ir pakeitė admirolo Doenitzo naudai...) — Hermannas Goeringas.

Taip atsakė ne jis vienas. Taip atsakys ir daugiau kitų.

Dabar jie teisiami Nuremberge — dvidešimts su viršum vyriausių nacių reicho vadų, kurie dar paliko gyvi, nesuspėjo prayti nuodų piliulės arba pasikarti.

Gaila, jų tarpe jau nepamatysime Hitlerio, Himmlerio, Goebbelso ir Bormanno...

NAUJIENA TEISĖJE IR PAVYZDYS ATEIČIAI

Nacių vadų byla Nuremberge sudaro naujieną tarptautinėje teisėje ir sukuria be galo svarbų pavyzdį ateičiai.

Savaime aišku, dar negreit ateis toks laikas, kada kasnors galės teisti karo laimėtoją. Čia palieka tik vienas teisėjas — istorija.

Bet ligi šiol karą buvo galima sukelti ir pralaimėti, — ir nenešti už tai jokios asmeniškos atsakomybės.

Dabar pirmą kartą įvedama nauja mada. Kiekvienas politikas arba karys, kuris pradės užpuolimo karą, sulaužys galiojančias tarptautines sutartis, prasižengs su kariavimo taisyklėmis ir vienu ar kitu būdu nusikals žmoniškumui, tai ne tik, kaip ligi šiol, jo tauta turės atlyginti tokio karo nuostolius, bet ir jis pats bus patrauktas asmeniškon atsakomybėn.

Tai vienintelė tos naujos mados silpnoji pusė, — kad dabar nėra bešališko arba dieviškojo teisėjo. Bet vis dėlto tai didelė ir gera naujiena. Ateis tarptautiniai banditai, kurių dar tikriausiai netruks, iš anksto žinos vieną, kad pralaimėję galės netekti savo nuosavų galvų.

Šitoks žinojimas galbūt ne vieną sulaikys nuo rizikos pradėti karą.

ŠIMPANZIŲ GRIMASAS

Spėju, kad šis nacių vadų teismas, prasidėjęs Nuremberge lapkričio mėn. antroje pusėje, dar nebus pasibaigęs, kai šie mano žodžiai pasieks Vienybės skaitytoją.

Atsižvelgiant, kad teismui vadovauja daugiau anglosaksų dvasia, jis ilgokai užtruks, kaip jau reikėjo gero pusmečio tardymui atlikti. Bolševikų NKVD arba jo jaunesnis naciškas brolis Geštapas tokiu atveju būtų ilgai nesipeckiojęs. Pora savaičių tardymo savaitė puspadžių svilinimo, pora valandų nagų lupinėjimo, injekcijos prieš posėdį, kelios dienos teatrinio teismo, — ir jau kybo sveikas kartuvėse...

Tai dar didelė privilegija garsenybėms. Šiaip eiliniam žmogeliui tokių teatrų nebūtų daroma. Pats išsikask duobę, paskui kulka į pakaušį — ir baigta!

Bet dabar Nuremberge dar ilgai matysime šimpanzių grimasas. Tai gana piktų, bet kaip mokslas tvirtina — pačių gudriausių bezdžionių veislė.

Maršalas Goeringas pasakė, kas jie tokie, ir atgailautojų jų tarpe neregėsime. Jie bus užsispyrę, kaip tikri naciai, kurie su užsispyrimu nuvedė Vokietiją į pražūtį ir daugybę kitų tautų — į skurdą ir ašaras.

Šimpanzių ir orangutangų veislė buvo laimėjusi vokiečių tautoje ir ji buvo bepasidaranti visos Europos viešpačiais...

Kaip toji veislė ruošėsi karui ir ką ji padarė per penkis su viršum karo metų, — apie tai smulkiai išsikalbės dokumentais pavaizduos Nurembergo teismas. Tai bus bandymas duoti šio karo istorijos pirmąjį oficialų tomą. Jį rašant, žiūrės ir liūdininkais dar dalyvaus pačios šimpanzės...

KOKIĄ IŠGALVOS JIEMS BAUSMĘ?

Nurembergo bylą su susidomėjimu seka visas pasaulis ir ypač Europos tautos. Pačių vokiečių susidomėjimas nėra toks, kokio kaikas laukė. Vokiečiams visgi nemalonu: teisia tuos, kurie ketino Vokietijai suteikti dar neregėtą didybę ir gerovę. Daugiau pareiškia tik komunistai. O visi kiti — turi ir kitokių rūpesčių, be to, tai jau žuvusios praeities dalykas... Bet vokiečių tauta vistiek dar ilgai srėbs sriubą, kurią privirė tos šiltai išperėtos šimpanzės.

O kitos tautos? Niekad dar Vokietija ir vadai nerado aplink save mažiau užuojautos ir pasigailėjimo, kaip dabar. Nacizmas norėjo suvienyti visus be išimties savo kaimynus, visą Europą ir net pasaulį. Bet daugiausia kentėjo kaimynai...

Ar galima išgalvoti teisingą bausmę tiems, kurie parodė tokių žiaurybių, tokio pasityčiojimo iš teisingumo ir žmoniškumo, kurie ištisas tautas buvo užsimoję išnaikinti ir jau naikino?

Daug kas statosi tokį klausimą ir įdomiai lauks sprendimo.

Kaltinimą palaiko keturių valstybių vyriausybių prokurorai — Amerikos, Anglijos, Prancūzijos ir Rusijos. Ar jos supras tas tautas, kurios ne mažiau ir net daugiau nuo nacizmo ir jo žygių nukentėjo ir kurios galėtų pateikti proporcingai ne mažesnes sąskaitas? Pavyzdžiui, lenkai, čekai, norvegai, belgai, olandai. O taip pat — lietuviai, latviai, estai...

IR GORILA — PROKURORAS!

Kitos tautos nebuvo prileistos stoti kaltintojais į šią istorinę bylą. Gi Baltijos tau-

(Nukelta į 6-tą pusl.)

DETROITO LIETUVIŲ DIENOS

MARIJA SIMS

MIELI SVEČIAI

Grįždami iš Chicagos Lietuvių Seimo, čia trumpam laikui užsuko Pranė Lapienė, žinoma Vienybės kolumnistė ir Jonas Valaitis, BALF sandėlio vedėjas.

Jų atsilankymas man padarė labai malonų surpriząą ir aš džiaugiuosi, mielus svečius ir savo kolegas geriau pažinus ir su jais nuoširdžiai pasikalbėjus, apie dabartinius mūsų tėvynės ir jos žmonių, vargus.

KALĖDŲ DOVANOS

Artinasi Kalėdos. Dabinsime ir mes savo butus, pirksime artimiesiems dovanėles, džiaugsimės Kalėdų laime. Bet... kaip su mūsų broliais užjūryje? Jie jau keli metai pusbadžiu gyvena, neapsakomame nuliūdime, nusivylime, be tėvynės... Ar pasiuntėme jiems Kalėdų dovanėlių? Juk jie mūsų broliai, tad ir jiems dalelę savo dovanėlių pasiųskime. Nesvarbu, kad pasiųsime kiek vėliau. Alkanam visada Kalėdos — kada gauna gardesnį kasnelį. Tad padarykime savo intenciją, kad ir per pačias Kalėdas. Kūčių vakare, prie Kūčių stalo, kad liktų atmintinos šios šventės.

Kiti mano, kad tik gimines reikia šelpti ir todėl vienas mano geras pažįstamas mane klausia: "Rašai apie šelpimą, o ar galima šelpti pabėgėlius Vokietijoje?" Žinodama, kad šis žmogus turi giminių, pabėgėlių Vokietijoje, su nemalonumu širdyje atsakiau, kad ne. "Na tai matai!" jis sako, "tai kaip šelpsi!" Mano įsitikinimu, reikia šelpti ir ne gimines. Reikia šelpti visus tuos, kurie pašalpos reikalingi ir mūsų pasiekiami. Gal mūsų gimines kiti kur nors šelpia. Supraskime, kad už gerą — geras, o už blogą — blogas. Gerumas pareina ne tiesioginiu būdu. Kartais tu vienam darai gera, o tau geras pareina visai iš priešingos pusės.

Laimės kibirkštėlė

Jau ir mano išsiilgusią sielą pasiekė kukli laimės kibirkštėlė. Suradau vieną sesutę, nors giliame varge, bet sveiką ir gyvą. Tai vis gerų žmonių pastangomis ta laimužė mano širdį pradžiugino ir, beabejo, daug labiau pradžiugino mano mielą sesytę. O kur kiti?... Ko jie tyli? Į šiokius paklausimus tik vienas Visagalis gali atsakyti.

KĄ INFORMUOJA?

Kartą, kalbant apie įvarius dalykus apie Lietuvą ir mūsų veiklą, vienas žmogus ir sako:

— Tai pasakykite man jūs gudruoliai, ką informuoja tas Lietuvių Informacijų Centras?

— Na, tai jis knygas leidžia, — vienas asmuo pro lūpas prakošė.

— Jie informacijas teikia, — griebiasi aiškinti.

— Aš ir klausiu kam tas informacijas teikia, — pabrėžė mūsų draugas.

—Skaitote laikraščius, kaip ir mes, tai kam klausi!, dar mėginau atkirsti.

— Tiesa, kad skaitau septynis lietuviškus laikraščius, bet juose nieko ypatingo nematau," jau lengvesniu kvapu jis pareiškė.

— Jei Tamsta nematai, tai ir mes nematome, lyg, kad teisinausi už savo kompaniją.

Ir sau pamasčiau: pirmai progai pasitaikius, gudresnį žmogų paklausiu: Ką informuoja Lietuvių Informacijų Centras?

Nerašau čia Informacijų Centrui kritiką, tik noriu priminti, kiek mažai mes žinome apie tokias "aukštas" mūsų įstaigas. Ir nerandu atsakymo, kodėl mes tik mažai apie jas žinome. Gal būt mes neinformuoti.

SENATORIAI ATSILIEPIA

Į lietuvių rašomus laiškus senatoriams ir atstovams, prašant remti rezoliucijas, kur prašoma Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, jau atsiliepiama. Gaunami laiškai yra gana palankūs. Tik vienas Michigano senatorius, tarp kita ko, pareiškė, kad atgauti Lietuvai, Latvijai, Estijai ir Lenkijai laisvę reikės daugiau, negu rezoliucijų...

SLA 242 kuopos susirinkimas

SLA 242 kuopa turėjo savo mėn. susirinkimą, kuriame, be kitų kuopos reikalų buvo primamos narių persikėlimo blankos į naujus skyrius, kaip to reikalauja centras. Šios kuopos visi nariai be jokių ergelių persikėlė, nes mato, kad kitaip ir negali būti.

Buvo perrinkta ta pati kuopos valdyba ateinantiems metams. Centro nominacijos: prezidentui Laukaitis 10 balsų, sekr. Vinikas 10 bal., ižd. K. Čeledinas iš Phila., Pa. 9 bal.., iždo globėjai: J. Norkus iš Phila., Pa. 9 bal., Maceina iš Wilkes Barre, Pa. 9 bal., dr. kvotėjas Biežis 9 bal. Kiti gavo po 1 bal.

Dabar Japonijos vaikai, pamatę Amerikos karius, nesibijo paprašyti saldainių.

ANSONIJOS ŽINIOS

ANSONIA, CONN. — Čia daugiau, kaip prieš metus laiko susiorganizavo lietuvių klubas arba Lithuanian Club of Ansonia. Klubas turi savo užeigą ir gražiai gyvuoja. Gruodžio 2 d. metiniame šio klubo susirinkime įsirašė dar 13 naujų narių, tarp kurių — trys kariai, neseniai grįžę iš karo tarnybos. Be to, nutarta šešių mėnesių laikitarpyje priimti lietuvius karius į klubą be įstojimo mokesčio.

Po susirinkimo nariai buvo pavaišinti gardžiais valgiais, paties klubo moterų, A. Vyšniauskienės, M. Lenuvienės ir D. Strimilienės, pagamintais. Žodžiu, keletas valandų praleista neformalioje, draugiškoje nuotaikoje.

Atrodo, kad sakytas klubas išaugs į didelį ir gausų klubą. Čia, žinoma, daug kredito priklauso V. Vyšniauskui, kuris energingai šio klubo reikalus veda.

***

Amerikos lietuvių nesantaikos dvasia vis labiau pasiekia ir mūsiškę kolonijąą. Vis daugiau veikėjų pradeda nerimauti, vienas kitą užgauliot, o kiti net griebiasi liežuvavimo.

Žinoma, yra gana lengva kito vardą šmeižti, tik vėliau sunku tą purvą nulaižyti. Atsiranda net ir tokių "gudruolių," kurie bando nurodinėti, ką mūsų laikraščiai turėtų rašyti, arba nerašyti. Būtų geriausiai, jeigu šie mandrapypkiai pradėtų nagrinėti savo nuosavas klaidas ir bandytų jas taisyti. Jie tikrai turėtų daug darbo. J. M.

LIETUVIŲ GYVENIMAS EUROPOJE

LIETUVIŲ RŪPESČIAI ŠVEDIJOJE

Vienas mūsų korespondentas Europoje mums rašo: —

Šiomis dienomis gavau daugelio Švedijos laikraščių iškarpų, kur rašoma Baltijos pabėgėlių likimo reikalu Švedijoje. Lietuvių, o ypač latvių ir estų, kurių čia yra skaičiumi daugiausia, pabėgėlių klausimu švedų spauda labai domisi ir labai daug rašo. Ne vienas laikraštis pabėgėlių padėtį puikiai supranta, parodo žmoniškos užuojautos ir simpatijos. Ta proga švedų visuomenė netiesioginiai gauna davinių įsivaizduoti, kokia yra iš tikrųjų padėtis raudonajame rojuje.

Bet kai kurie laikraščiai apie Baltijos pabėgėlius atsiliepia gana šaltai ir net aiškiai nedraugiškai. Ypač su šaltu egoizmu pasirodo kai kurie darbininkų laikraščiai, darydami priekaištų Baltijos pabėgėliams, kurie esą už pigesnius atlyginimus "paveržia darbą iš švedų darbininkų, nenori stoti į darbo unijas ir mokėti mokesčių.

Kai kurie bolševikų propagandai artimi laikraščiai kartais ir visai biauriai atsiliepia apie pabaltiečius, vadindami juos "naciais," "sovietų piliečiais," "nepageidaujamais" ir kursto, kad jie būtų prievarta išvaryti į raudonąjį rojų...

Tokie kai kurių demokratinės Švedijos laikraščių balsai ne tik nepagrįsti, bet ir nesuprantami. Baltijos valstybių piliečius, po to, kai jie iškentė tris metus rudosios tvergijos ir eilė lietuvių į Švediją paspruko tiesiai iš vokiškų koncentracijos stovyklų, — vadinti juos "naciais" prilygsta kažinkokiam kvailam ir šiurkščiam pasityčiojimui. Gi laikyti juos "sovietų piliečiais" gali nebent švedų komunistinė spauda, kuri siekia, kad ir švedai taptų "sovietų piliečiais."

LIETUVIAI PASKELBĖ BADO STREIKĄ

Švedų valdžios laikysenąą vaizduoja faktas, apie kurį paskelbė lapkričio 24 d. numeryje New York Hearald Tribune European Edition.

159 pabaltiečiai, daugumoje lietuviai, pasak laikraščio, tarnavę vokiečių armijoje ir po kapituliacijos pabėgę į Švediją, paskelbė bado streiką viename pietų Švedijos internavimo lageryje. Jie protestuoja prieš švedų vyriausybės nutarimą perduoti juos rusams. Švedijos ministras pirmininkas ir krš. reik. ministras tuo reikalu ketino padaryti pareiškimą parlamente.

Kaip žinoma, vokiečiai prievarta gaudė Lietuvos vyrus į SS dalinius, o dalį gen. Plechavičiaus rinktinės karėivių areštavę atvežė į Vokietiją ir kitur. O bolševikai dabar ciniškai tvirtina, esą tie lietuviai "tarnavo vokiečių armijoje" (!)...

"RAUDONASIS TVANAS PLINTA"...

Dalis švedų spaudos plačiai ir šiltai pamini lietuvių rašytojo Igno Šeiniaus švediškai išleistą naują knygą — "Raudonasis tvanas plinta".

Prieš trejetą metų Ignas Šeinius parašė ir Švedijoj išleido pirmąją to veikalo dalį. "Raudonasis tvanas kyla," kuri taip pat buvo publikos sutikta labai palankiai ir su didžiausiu susidomėjimu.

Prieš pat įvykstant Washingtone Amerikos Lietuvių Misijos suvažiavimui žinomas švedų laikraštis Expressen kaip ir kita spauda, didelėmis raidėmis perdavė United Press agentūros žinią apie to suvažiavimo tikslus ir apie Misijos pirmininko adv. A. Olio didelę akciją Washingtone ir amerikiečių visuomenėje Lietuvos nepriklausomybės atstatymo reikalu.

Laikraščiai ta proga pranešą apie sovietų teroro darbus Lietuvoje ir prideda, kad Lietuvos laisvės atstatymo reikalauja lietuvių kilmės Amerikos piliečiai, iš kurių susideda delegacija į Washingtoną.

"ANTROJI LIETUVA"

Vienas lietuvis rašytojas ir žurnalistas iš tremtinių stovyklos Vokietijoje tarp kitko rašo:

"Vokietija dabar darosi kaip ir antroji Lietuva... Kartais čia žmogus kažkaip pasijunti lyg ir "namie." Parengimai, visuomeninis gyvenimas, šiokia tokia veikla, laikraščiai... Jauti, kad reikia ir pareigų prisiminti savo tautiečių atžvilgiu.

Nulaikai viešą žodį, paskaitai laikraščių santrauką, apysakaitę, ir susidaro tam tikra sanveika. Dabar ruošiu išeiviškąą humoristinį laikraštį, žadu su juo apvažinėti Vokietiją, aplankyti didesnes lietuvių parapijas, nuvežti šiek tiek nuotaikos, pačiam pasižmonėti.

O be to, mes,, atrodo, Lietuvos niekur kitur taip intymiai nepažinsime, kaip Vokietijoje. Kaune tos Lietuvos mes, pasirodo, dar kaip reikiant nepažinojom. Dabar man kasdien aiškėja Lietuva su visu savo geru ir blogu bagažu. Iš vienos pusės — chuliganizmas, spekuliantiškumas, iš kitos — gabumas, kultūringumas... Emigracija kaip sietas išvėto žmones: kai kurie iš tų, kuriuos garbinom, išeivinio gyvenimo dėka pamatėm, kokios mizerijos. Jų vietoje netikėtai išauga nauji, tikri žmonės, su pastoviais didžiais, kurie nenugaišta... Gaila kartais palaidoti vakarykščius draugus, kurie kažkur liko ar nuėjo po velniais, sutrupėdami emigracijos malūne. Visa tai žmogų piktina ir jaudina, bet kartais džiugina ir užkrečia entuziazmu."

Taip vienam savo kolegai emigracijoje rašo laiške žinomas Lietuvos žurnalistas ir geriausias pastaraisiais laikais lietuvių humoristas Pulgis Andriušis.

LIETUVIŲ LAIMĖJIMAI MENE IR SPORTE

Mūsų korespondentas iš Tubingeno Vokietijoje mums rašo: —

Pas mus atsikrausto dirigentas A. Mikulskis su savo lietuvišku choristų ir šokėjų ansambliu. Tatai mums negirdėtas kompilentas.

Prancūzai, pradedant generolu de Lattre de Tasigny ir baigiant kareiviu marokiečiu buvo paguldyti ant menčių, jų žodžiais tariant, "lietuvių kultūros originališkumo. Taip pat amerikiečiai ir anglai randa, jog tai — "įdomiausias dalykas, kokį jie iš viso gavo pergyventi Vokietijoje."

Vokiečių spauda rašo sieksnines rezencijas, verčiasi senas Vienožindžio daineles, universitetuose rašo disercijas apie lietuvišką dainą.

Po lietuviško koncerto Tubingene latviai, taip pat koncentartavo. Užjaučiame brolius, bet vietos vokiečių laikraštyje jie gavo labai šaltą dušą: girdi 800 metų vokiečių kalvinuojančių ordino prie vartaujama Latvija neteko brangiausio savo turto — tautinės savitos sielos. Girdi, lietuviai iš svetimų kultūrų pasiima mieles, kurios išraugina originalią lietuvišką kultūrą. O latviai, vietoj mielių, pasiima gatavą brogą. Dėl to išeinąs tiktai pamėgdžiojimas. Po tokios recenzijos latviai visiškai nebesirodo...

Sportas taip pat mums duoda progos pasigalinėti su Vakarais. Krepšinis guldo ant menčių amerikiečius, o prancūzai jau dabar gėdijasi pasirodyti prieš lietuvius, gi vokiečiai iš viso nestoja į ringą, pasitenkindami tiktai futbolu net ir tai jiems nenaudingais rezultatais.

Dr. William A. Bulerich
148 Grand Street,
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-5424
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
nuo 2 iki 5 p. p.
ir pagal susitarimą.

Dr. M. J. COLNEY
148 Grand Street,
Waterbury, Conn.
Tel.: 3-4747
Priėmimo valandos nuo:
10 iki 8 v. v.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox St., Waterbury, Conn.

CHARLES STRICKULIS
MAISTO KRAUTUVĖ
851 Bank St. Waterbury, Ct.
Telefonas 4170

KRUGELIO DEGTINĖS KRAUTUVĖ
GREEN ir JOHN STREET KAMPAS
Waterbury, Conn.
Mes turime įvairiausios rūšies vyno, alaus ir degtinės
Prieinamos kainos
Tel. 3-9658

Stokna's Liquor Store
Įvairių rušių vynai, likeriai ir degtinė
225 E. MAIN STREET,
AMSTERDAM. N. Y.

WILLIAM PASCHALL
718 Callowhill Street,
PHILADELPHIA 23, PA
Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphijoje.
Mes pristatome mėsą ligoninėms, restoranams ir kitoms vietoms
Telefonai:
Main 7626 Lom. 0677
" 7458 " 2293

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, sav.
63rd St. at Woodland Avenue,
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: Saratoga 9656
West 4117

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
3759 N. 7-th Street,
PHILADELPHIA, PA.

EDWARD MILAKNIS
PHILA. GASKET MGF. CO.
F and Atlantic Streets,
Gaskets, Washers,
Metal Stampings.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai:
Bell, REGent 0228
Keystone, EAST 9009

ANTHONY WASKES
RESTORANAS
Įvairios rūšies valgiai ir gėrimai
3904 FRANKFORD AVE.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: DEL. 5220

Lietuvių Naujienos
Mėnesinis žurnalas $1.00 met.
332 North 6-th Street.
PHILADELPHIA. PA.

JOHN LUKAS
GERIAUSI VALGIAI IR GĖRIMAI
543 N. 12th Street,
Philadelphia, Pa.

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 SO. 2-nd STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel.: DEW 5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
1113 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA, PA
Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graž. koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę jums suteikti geriausią patarnavimą.

ARROWHEAD RESTAURANT
Edward Jennings Zdančiukas, sav.
Įvairios rūšies gėrimai ir valgiai.
Puiki vieta, pavyzdingas patarnavimas
208-212 EAST MAIN ST., NEW BRITAIN, CONN
Telefonas: 6887.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna syeiką, šviežią, pirmos rūšies maistą.
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Telefona: 1481.

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

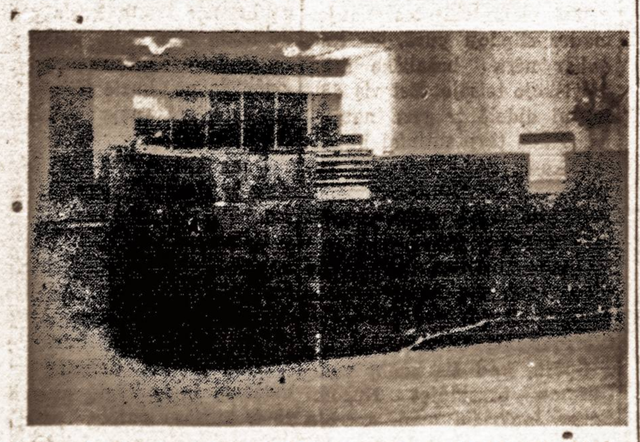

(Pirmoji Lietuvių Paskolos Bendrovė Philadelphijoje)
Įsteigta 1901 m.
CHARLES S. CHELEDEN, vedėjas
Jūsų santaupos garantuotos federaline apdrauda
Mes mokame 3 nuošimtį
204 North Broad Street, Philadelphia 2, Pa
Tel.: RIT 7726

KIEK DAR LIKO LIETUVOJE ŽYDŲ

Mes čia be galo domimės skausmingu lietuvių tautos likimu pačioje Lietuvoje ir Europoje. Domimės taip, kad net pamirštame apie kitų tautybių panašų likimą bolševikų okupuotoje Lietuvoje, — žinoma, išskiriant rusų kacapų ir kitų maskolių kolonistų "klestėjimą."

Mes dažnai užmirštame Lietuvos žydų pasibaisėtiną likimą Lietuvoje ir visoje rytų Europoje. Tų žydų, kuriuos skerdė vokiečiai, ir kuriuos dabar "šukuoja" bolševikai.

Iš mus pasiekiančių žinių iš Europos matyti, kad lietuviai, ypač pabėgėliai, ypatingai domisi Lietuvos žydų likimu, seka jų laikyseną ir kaip bolševikai dabar elgiasi su žydais.

Pirmosios bolševikų okupacijos metais lietuviai savo žydais buvo labai nusivylę. Tada atrodė, kad kone visi žydai iš karto nuėjo tarnauti okupantams. Ir ištikrųjų jie tuoj užėmė vadovaujančias vietas, buvo aktyvūs enkavedistai ir pan. Santykiai dėl to tarp abiejų tautų labai išsitempė.

Todėl lietuviai atydžiai ir su susidomėjimu žiūri kaip laikosi bolševikų atžvilgiu dar gyvi likę žydai dabar. Ir čia paaiškėja nuostabių dalykų! Anksčiau, matyt, Lietuvos žydai, galvodami, kad nebuvo kito kelio, kaip tik pasirinkimas tarp Hitlerio ar Stalino, — beveik vienbalsiškai išsirinko už Staliną.

Šiandien Hitlerio nebėra, naciai sutriuškinti, — ir Lietuvos žydai suprato, kad nebe būtinai reikia pasirinti Staliną. Dabar jie pradėjo savarankiškiau ir laisviau galvoti. Žinome eilę atsitikimų, kai Lietuvos žydai, išblaškyti buvusiuose vokiečių koncentracijos lageriuose, griežčiausiai atsisakė važiuoti į Stalino okupuotą Lietuvą, geriau pasirinkdami sunkų, bet laisvą emigranto kelią...

Matyt, kad lietuviams toks žydų nusistatymas labai daug pasako. Labai iškalbingai jis byloja ir mums, amerikiečiams. Jis aiškiausiai parodo, kad jeigu jau ir žydams, kurie anksčiau buvo tokie palankūs, Stalino "rojus" iki kaulų įkyrėjo, nes jie jį gavo progos gerai ant savo kailio pažinti, tai matyt, kad tas "rojus" tikrai buvo ir liko nepakenčiamas.

Didesnio pasityčiojimo iš žydų ir didesnio bolševikų išprotėjimo įrodymo jau nebereikia. Matyt, žmonių sakymas, kad kiekviena revoliucija pagaliau suėda savo tėvus ir vaikus, yra tikrai teisingas.

Štai kelios neseniai gautos iš Lietuvos "žydiškos istorijos".

KIEK JŲ DAR LIKO?

Skaičiuojama, kad Vokietijos koncentracijos lageriuose išliko gyvais apie penketas šimtų Lietuvos žydų.

Dalis jų su džiaugsmu ir noru grįžo, "repatrijavosi," į Lietuvą. Čia paaiškėjo, kad dauguma iš grįžusiųjų buvo suareštuoti, nuteisti kalėti arba ištremti į Sibirą.

Pačioje Lietuvoje taip pat dar liko gyvų apie penkiatas šimtų žydų. Bent šitokia "statistika" yra sudarę patys bolševikai.

Taigi, išeitų, kad gyvų Lietuvos žydų yra likę tik apie vieną tūkstantį. Čia nejeina tie žydai, kurie sovietų vokiečių karo pradžioje išbėgo kartu su bolševikais į Rusiją. Šio skaičiaus niekad nebuvo galima tiksliai patirti. Spėjama, kad į Rusiją buvo pabėgę jokiu atveju nemažiau, kaip penki tūkstančiai žydų, o gal ir žymiai daugiau...

Pasilikusiųjų Lietuvoje ir gyvais išlikusių žydų statistika — apie 1,000 asmenų — taip pat toli gražu neatrodo, kad būtų tiksli. Nekelia abejonių tik žydų skaičius, išlikęs vokiečių koncentracijos stovyklose. Bet Lietuvoje gyvais likusių žydų turėtų būti visokiais atžvilgiais aiškiai daugiau, negu penki šimtai.

Vien jau 1943-44 m. vokiečiams naikinant Vilniaus miesto ghetą, iš ten suspėjo išbėgti mažiausia keletas šimtų žydų. Žmonės skaičiavo, kad net apie 2-3000 žydų tada pavykę išsislapstyti miškuose.

Kauno miesto ghete ir apylinkėse tikrai išliko arti 500 žydų. Tenka prileisti, kad šiek tiek žydų turėjo išlikti ir sunaikinant Šiaulių miesto ghetą. Nemaža žydų buvo pasislėpę pas lietuvius ūkininkus kaimuose.

O gal dabar jie, vengdami bolševikų teismų ir kelionės į Sibirą, slapstosi ir toliau? Tuo tik būtų galima paaiškinti tokią mažą bolševikų duodamą statistiką, jeigu ji per stebuklą šį kartą ir būtų tikra. Bet tai būtų tikras stebuklas ir prasilenkimas su Stalino "generaline linija:" visos ir visokios bolševikų statistikos visuomet yra suklastuotos.

UŽ KĄ BOLŠEVIKAI BAUDŽIA LIETUVOS ŽYDUS?

Iš teismų sprendimų ir bendros užkulsinės nuotaikos komunistų partijos sluogsniuose galima justi, jog antrosios laidos Lietuvos okupantai yra persekiojami įstatymų ir nepasitikėjimų visiems tiems žmonėms, kurie kartą buvo išsprūdę iš bilševikų rezėtžių ir gyvenę vokiškoje okupacijoje. Net jei tai liečia aiškius bolševizmo simpatikus, vistiek ir šie laikomi "susitrefninę," arba, kaip žydai patys pasakytų, ne "košer".

Todėl dabar ir norima nuo šitokių gaivalų nusikratyti, juos gerai "perkošti" arba patalpinti į gerai izoliuotus rezervatus anapus Uralo. Tai reiškia — padirbti miškuose arba sunkioj pramonėje.

Oficialiai, žinoma, apie visa tai neskelbiama. Teismų sprendimuose ir viešumoje naudojami kiti "argumentai."

Čia per stebuklą gyviems išlikusiems žydams prikišama, pavyzdžiui, kam jie aktyviai nesipriešino prieš nacius, kam leidosi varomi lyg veršiai į skerdyklą, kam nebėgo į miškus ir nestojo į "raudonųjų partizanų" būrius (tokia buvo pirmutinė ir svarbiausia kiekvieno "sovietinio patrijoto" pareiga!) O jeigu ne tai, tuomet prikišama: kam "bendradarbiavo" su vokiečiais, iš viso, kam dirbo vokiečiams ir fašistams. (Iš tikrųjų, daug žydų, ypač amatininkų ir mechanikų, mūrininkų, siuvėjų, laikrodininkų, odininkų, inžinierių, gydytojų ir pan. visą laiką dirbo vokiškuose kimisarijatuose remontų ir švaros palaikymo darbus, dirbo fabrikuose, valstybiniuose dvaruose, technikos dirbtuvėse, ligoninėse ar ambulatorijose).

Dabar už visa tai šiems "Izraelio kvislingams" raudonieji ir teikia papildomą atlyginimą. Matyt, mano, kad SS ir Gestapo "vonios" žydeliams buvo dar nepakankamai karštos.

ŽYDŲ MOTERYS INTERNUOTOS KAUNE

Prieš kurį laiką Amerikos "lietuvių" komunistų laikraščiuose skaitėme labai įžvalgius ir jaudinančius aprašymus, kaip buvo Rytprūsių ir kituose Vokietijos koncentracijos lageriuose "išvaduotos" ten uždarytosios Lietuvos žydų moterys, kaip jos buvo dėkingos savo išvaduotojams ir kaip su džiaugsmu ir skubiai buvo pargabentos namo, į Lietuvą.

Dabar paaiškėjo, kad didžiuma tų deportuotų Lietuvos žydų moterų yra kaip ir suimtos. Jos priverstinai apgyvendintos naujai įrengtame oficialiame "lageryje" Kaune, Ugniagesių g. 7 nr. Nei jos pačios, nei niekas nežino, kas jų laukia ateityje ir ką su jomis bolševikai darys.

NARSUS AVANTIŪRISTAS

Vienas Lietuvos žydas gydytojas (kurio pavardės Redakcija prašoma tuo tarpu neskelbti) atsėdėjo savo porciją garsioj Dachau koncentracijos stovykloje ir čia pragėjusį pavasarį buvo išlaisvintas.

Jis iš sąjungininkų gavo leidimą išvykti Lietuvon ir ten nuvyko, bet slaptai, nepristataydamas ir nesirodydamas bolševikų valdžiai.

Jis vyko į Lietuvą surasti savo vaikų, kuriuos dar tinka mu laiku buvo suspėjęs paslėpti pas vieną lietuvį ūkininką. Ūkininkui mūsų žydo vaikus pavyko laimingai išsaugoti per visą vokiečių okupacijos laiką ir per antrąjį karą.

Žydas gydytojas surado savo jau gerokai išaugusius, sveikus vaikus. Jis buvo neapsakomai laimingas, nerasdamas žodžių, kaip tinkamai atsidėkoti drąsiam ir narsiam mūsų ūkininkui, lietuviui katalikui. Jis dėkojo, kaip brolis broliui, arba tiksliau — kaip tikras žmogus tikram žmogui.

Paskui jis apklausinėjo, apsidairė, patylėjo, pavažinėjo. Ir nusprendė: — ne, jis čia negalės pasilikti. Ir dabar jam visa šeima (trūko tik motinos, be pėdsakų "dingusios" Kauno ghete) vėl tik pradėjo ruoštis ilgai, tolimai ir pavojingai kelionei.

Vikrus, drąsus, prityręs, ketveris metus pripratęs kasdien rizikuoti nei daugiau nei mažiau kaip savo gyvybę, tobulai mokėdamas visas reikalingas svetimas kalbas,—mūsų gydytojas su savo vaikais išsileido į tą tolimą, pavojingą kelonę, slaptai vėl perėjo visas sienas ir visas okupacines Vokietijos zonas, po to jau gavo reikalingus leidimus ir šiandien randasi saugioje vietoje.

Narsus avantiūristas, laiminamas geros likimo žvaigždės! Ir kokią pamokanti ir kiek daug pasakanti apie dabartinę Lietuvos padėtį avantiūra!

IR ŽYDAMS NE VISIEMS BLOGA

Ne visiems dabar Lietuvoje gyvenantiems žydams gresia pavojai būti paskelbtais "Izraelio kvislingais."

Prie jų priklauso visi tie, kurie grįžo iš pabėgimo, iš Rusijos. Jie, mat, visą laiką kvėpavo "grynu stalinišku oru." Kartą į tą "orą" patekę, jie vėl išnaujo nebesusitepė ir nebeužsikrėtė "buržuazinėmis ir fašistinėmis bacilomis."

Jiems gera, o kaikuriems net ir gana gerai einasi! Jie vėl užėmė komisarų, direktorių, vadovų vietas. Užėmė senąsias arba gavo naujas. Jų yra visur. Ne paskutinėje vietoje — ir tarp NKVD. Žinoma.

Jų yra mažiausia keli tūkstančiai, o gal ir daugiau. Bet tik viena aiškų, — jiems gerai sekasi.

Bet žydams, "Izraelio kvislingams," tat sukelia dar daugiau skausmo. Žinoma, trupučį ir pavydo, ir kritikos, ir atviro nepasitenkinimo.

Visi jie prisimena 1941 m. birželio mėn. karo dienas. Bijodami ateinančių SS skerdikų, Lietuvos žydai buvo pasiryžę masėmis bėgti tolyn, į Rusiją, ar į patį pasaulio galą, — vistiek kur, kad tik nepatekti į SS rankas. Jau geriau į SSSR, negu tik į SS!

Ir bėgo! Bėgo tūkstančiais, bėgo visokiomis dar galimomis priemonėmis. Vežimais važiavo, pėsti ėjo. Vaikus susodinę ant ratų, ryšulius ant nugaros vilkdami. Kilometų, kilometrai tęsėsi bėgančių žydų vilkstinės, pavyzdžiui, iš Kauno Ukmergės plentu.

Ir visi tie žydai, ar beveik visi — neišbėgo! Jie turėjo pasilikti. Žygiuojančios vokiečių kolonos juos pralenkė ir paliko. O kurie — pirmieji— suspėjo pasiekti sovietų sieną, tu nepraleido, jeigu jie negalėjo parodyti komunistų partijos nario bilieto! Tuo tarpu bolševikai iš Kauno, Vilniaus, Šiaulių ir kitų Lietuvos miestų jau pirmą ar antrą dieną automobiliais ir sunkvežimiais išgabeno visus žydus — komunistų partijos narius arba vertus laikyti tokiais. O kitiems, — žinokitės.

MIRUSĮ NUTEISĖ 15 METŲ KALĖTI

Visas šias istorijas tačiau perviršija viena, kurią baigdami dar trumpai atpasakosime.

Vienybė jau anksčiau rašė apie daktarą Elkį, kuris atsisakė iš Vokietijos grįžti į Lietuvą.

Dabar patyrėme, kad dr. Elkis mirė. Jis buvo iš Lietuvos vokiečių išdeportuotas į Dachau koncentracijos stovyklą ir čia išliko gyvas iki išvadavimo. Po to — pasimirė, išvargintas patirtų kančių, bado ir kankinimų. Nenuostabu! Gavome ir kitą žinią, kurios tuo tarpu neįmanoma patikrinti, kad dr. Elkis mirė pačioje Dachau stovykloje!

Dabar paaiškėjo, kad dr. Elkis Lietuvoje enkavedistų "tribunolo" už akių buvo teistas. Jis taip pat buvo apkaltintas, kad "bendradarbiavęs" su okupantu ir dargi "glaudžiai bendradarbiavęs." Jis buvo nuteistas 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo! Nuteistas už akių ir jau po to, kai dr. Elkis Vokietijoje buvo nebegyvas!!!

Lietuvos bolševikai šią žinią (kaip ir kitas žinias) galbūt mėgins paneigti. Jie paskelbs, kad tai prasimanymai, "pikti priešsovietiniai šmeižtai" ir kad to niekas negali įrodyti. Bet ką žinome, tai žinome. O kai dėl įrodymų, — tai ne mūsų dalykas ką nors NKVD įrodyti. Tegul pirma NKVD įrodo, kad dr. Elkis ir kiti Lietuvos žydai, kuriuos NKVD nuteisė įvairiomis bausmėmis, buvo — "Hitlerio bendradarbiai."

Jei bolševikai šiandien Lietuvoje tokius dalykus išdarinėja su Hitlerii vtrgijoje kentėjusiais žydų likučiais, tai mėginkite įsivaizduoti, ką jie išdarinėja su visais kitais lietuviais!

Bolševikai visuomet skelbėsi esą patys didžiausi ir vieninteliai patentuoti žydų tautos "draugai." Pirmosios okupacijos metu jie iš tikrųjų gana rūpestingai saugojo žydus. Už žydo pavadinimą "žydu," o saugok Dieve dar pridėjus kokį kitą žodelį, kaip pavyzdžiui dažnai kaimiečių iš seno priprasta "parką," — ne vienas lietuvis buvo anuomet kaip reikiant nubaustas, mažų mažiausia atsidūrė į Sibirą išveztinųjų sąraše.

Dabargi atsivertė naujas lapas, o su juo — ir naujas, šį kartą jau raudonos žydiškos istorijos...

MASKVOS — PARYŽIAUS AŠIS

(Specialiai Vienybei iš Europos)

(Tesinys iš pereito numerio)

PRANCŪZIJA IR SANTYKIAI SU SSSR

Prancūzijos rinkimai tarptautiškai būtų mažiau įdomūs, jei Prancūzija šiandien neužimtų svarbios padėties Europoje.

Tačiau dabar, Ispanijai esant silpnai ir izoluotai, Italijai visiškai nustojus reikšmės, o Vokietijai iš pagrindų sutriuškintai, — Prancūzija liko vienintelė stambi pajėga Vakarų Europoje. Nuo jos laikysenos, ypač santykiuose su SSSR, priklauso kontinento padėtis ir didžia dalimi Europos likimas. Europos, kaip savaimingos kultūrinės bei civilizacinės pajėgos.

Iki šiol Prancūzija labai flirtavo su Rusija ir sudarė su ją sąjungą. Bet jau kuris laikas rusais smarkiai nusivilta, — Stalinas jau kuris laikas esminiuose prancūzams punktuose niekur nepalaikydavo ir dar ligi dabar nori Prancūziją išstumti net iš didžiųjų valstybių tarpo.

Bet gausūs Prancūzijos komunistai ir kulturbolševikai nuolat reikalauja, kad Maskvos — Paryžiaus ašis būtų išlaikyta ir dar sustiprinta. Tačiau socialistai, MRP ir pats de Gaulle ant tos ašies paryžiško galo norėtų užmauti kitą ratą — daugiau savaimingą, prancūzišką, vakarietišką.

Maskva šaukia, kad tai bus blokas prieš Rusiją. Paryžiuje ir Londone atsiliepiama, jog nieko panašaus: rusai, patys organizuodami "savisaugos bloką" Rytuose, netur teisės niekam drausti atitinkamai organizuotis ir Vakaruose. Pagaliau, Rooseveltas ir jo garsiakalbis Lipmannas juk ne kitaip norėjo ir siekė.

Kitas klausimas, ar Prancūzijos vyriausybė, su Thorezu ir kitais jo draugais savo tarpe, bus pakankamai savarankiška. Niekas neabejoja, jog anglosaksai palaiko ir reikalui esant parems de Gaulle, bet jo vyriausybės komunistai ministrai visuomet turės progos paralyžiuoti kiekvieną savaimingą valdžios akciją, kurią jie laikys "nepalankią" sovietams.

Visokiu atveju Maskos — Paryžiaus ratai suksis garsiai girgždėdami. Jei Maskvai pavyks išlaikyti Paryžiaus ratą ir dar jį gerai ištepti, tai visa Europa porai dešimtmečių gali kaip reikiant suraudonėti. O jei tas ratas nusmuks tai susidarys naujos ašys ir nauji vežimai. Maskvos teredeika tada pati viena dar dės į pakalnę, ir daug dėl to bus visokio triukšmo.

Bet tai jau priklausys nuo pačių prancūzų nuotaikų ateinančiais metais, kaip lygiai ne mažiau ir nuo anglosaksų pažiūrų. Ligi šiol jie gamino Kremliaus ratams tepti kogeriausią alyvą ir jo vežimą visu kuo aprūpindavo.

Gi Amerika, kaip iš spaudos matyti, dar pilna įtakingų politikų, kurie mano, kad sovietiškas vežimas ne tik gali, bet ir turi gerai važiuoti. Kai to vežimo dyslius atsirems Paryžiuje, bus galima paklausti: Kuo skiriasi Europos padėtis nuo tosios kai čia buvo atsirėmęs nacių dyslius? O gal Amerikos ginklavimosi pramonės magnatams atrodo, kad tai patogiausias turizmas? Tokiu atveju jie juk gali būti garantuoti, kad jų įmonės turės gerų užsakymų dar porai dešimtmečių. Mandrūs, bet vis daugiau suprantami baltojo žmogaus keliai...

Atsikeršijimas Hitleriui

Iš Vokietijos pranešama, kad bavarų tvirtovės Landsberge kalėjimas, kur 1923 m. už pučo rengimą buvo uždarytas Hitleris ir kur jis pradėjo rašyti savo garsiąją knygą "Mein Kampf" — nacionalsocializmo evangeliją, dabar esąs paverstas ritualine skerdykla žydams, kur pjaunami paukščiai ir gyvuliai pagal "Košer" taisykles.

Visi apylinkės gyventojai, žydai ar nežydai, vartoja dabar "košer" mėsą, o rieznikai visus didesnius skerdžiamus gyvulius vadina "hitleriais."

V. MITRIKAS
MAISTO KRAUTUVĖ
19 WASHBURN STREET,
Worcester, Mass.
Tel.: 34349.

BORIS BEVERAGE CO
220 E St., So. Boston, Mass
Pristatomas tonikas, vynas ir alus baliams, vestuvėms į namus ir sales.
Savininkai:
JUOZAS ARLAUSKAS
ir
JUOZAS SKENDALIS

STANLEY TOLIUS
LIETUVIŠKA UŽEIGA
158 N. Main Street,
UNION CITY, CONN.
Tel.: Naugatuck 4864

KEYSTONE Exterminating Co.
Mes parduodame nuodus namų parazitams naikinti.
Mes parduodame žiurkėms naikinti nenuodingus "glue pads" ir sląstus.
Specialus siūlymas 2 tuz. už $1
Prašykite mūsų nemokamo aplinkraščio
Užakymus priimame iš visur.
KEYSTONE EXTERMINATIG CO.
541 State St., New Haven, Conn.
Telefonas J—0892

RESTAURANAS
RAYMOND WOLUNS, sav.
216 BROAD STREET,
WINDSOR, CONNECTICUT
Biznio tel. — 833
Namų " —308

Laidotuvių Direktoriai
J. MARKEVICZ IR SUNUS
Puikiai įrengta koplyčia.
Profesonališkas patarnavimas
15 TRUMBULL STREET,
NEW HAVEN, CONNECTICUT
Tel. 5-92229

Tamulio Fotostudija
Portretai, vestuvių grupės,
555 STATE STREET,
NEW HAVEN, CONNECTICUT
Tel. 8-8570

LIETUVIŲ UŽEIGA
BRONIUS DAUJOTA, sav.
ČIA SUSIRENKA VISI
NEW HAVENO LIETUVIAI
113 CHAPEL STREET,
NEW HAVEN, CONNECTICUT

LIETUVIAI BIZNIERAI BALTIMORĖJE

CRYSTAL TAVERN
John J. Dekinis, sav.
1509 W. BALTIMORE ST.,
Baltimore, Md.
Tel. Gil. 7281

BROOKS TAVERN
504 WASHINGTON BLVD.,
Baltimore 30, Md.
Tel. Lexington 9606

WALTER CAFE
Walter Medzveckas, sav.
1124 W. PRATT STREET,
Baltimore, Md.
Tel. Calvert 2284

JONAS GRIČENA
LIETUVIŠKA UŽEIGA
661 W. PRATT STREET,
Baltimore, Md.

IDLE HOUR TAVERN
J. M. Waisengoff, sav.
Šokiai kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 v. v. iki 2 val. ryto
Svečiai, atvykę iš kitų miestų, kviečiami užeiti į šią puikiausią lietuvišką užeigą
1417 W. BALTIMORE ST.,
BALTIMORE, MD.

Boston Realty Trust
INSURANCE SERVICE
veda
adv. Joseph B. Gailius
317 E St. (Broadway kamp.)
South Boston, Mass.
Tel.: SOU 2732

SILVER CAFE, Inc.
S. ZAVADSKAS, sav.
Visų South Bostono lietuvių kelio galas
324 W. BROADWAY,
So. Boston, Mass.

Kanapickas Kepykla
Lietuviška duona — tortai vestuvėms ir parėms
PRISTATOMA Į NAMUS
Užeikite arba telefonuokite
520 HUDSON AVENUE,
ROCHESTER, N. Y.
Tel.: Stone 4317

GAZOLINO STOTIS
JONAS BABLINSKAS ir SUNUS, sav
Važiuojant Main Rd. 5 tai geriausia vieta sustoti
245 E. Main St., kmp. John St
AMSTERDAM, N. Y.

SALDAS GRILL
VYNAS — DEGTINĖ — ALUS
GERI UŽKANDŽIAI
22 SHULER STREET,
AMSTERDAM, N. Y.

Rupšio Restauranas
Puikūs valgiai, gėrimai
Geras patarnavimas
Graži svetainė ir baras
237 MAIN STREET,
AMSTERDAM, N. Y.

Kaunas Baking Co.
Lietuviška ir amerikoniška duona, pyragai
PRISTATOME Į NAMUS
304 OLIVIA STREET,
McKEES ROCK, PA.

Laidotuvių Direktorius
ANTANAS VENSKUNAS
665 STANLEY STREET,
NEW BRITAIN, CONNECTICUT
Telefonas 1702

PAUL'S RESTAURANT

PAUL VIŠNIAUSKAS
31 SPRING STREET, NEW BRITAIN, CONN
Telefonas: 8774.

VIENYBĖ
The Oldest Lithuanian Newspaper
Established 1886 by J. J. Paukštis

PUBLISHED EVERY FRIDAY
412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-0862

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungtinėse Valstybėse $3.00
Užsienio kraštuose $3.50

Advetising rates on application

Tokios Kalėdos

Kiekvieno žmogaus gyvenimas — vidurkis tarp dviejų kraštutinybių: tarp liūdesio ir džiaugsmo. Yra betgi žmonių, net ištisų tautų, kurių visas gyvenimas paskendęs nuolatiniame, amžiname liūdesyje ir nevilties buityje.

Kiekvienų Kalėdų proga, pradedant pirmaisiais šio karo metais, mes vis skųsdavomės: Kokios liūdnos Kalėdos. Pasaulis permirkęs žmonių krauju ir ašaromis...

Bet, štai, pirmosios Kalėdos, kada ištisais tūkstančiais mylių plote netrata kulkosvaidžiai, negaudžia armotos ir lėktuvai nesėja tolimame užfrontyje bombų, žudančių nieku nekaltus kūdikius, moteris ir senus žmones. Žodžiu, šių metų Kalėdos — pirmosios taikos Kalėdos pasaulyje.

Buvo lengva žmonėms gyventi viltimi. Net tėviškės netekęs tremtinys karo metu gyveno šviesia viltimi, kad, pagaliau, ne šiandien, tai rytoj grįš taika, o kartu su ja — laisvės kenčiančiajai tėvynei.

Bet štai karas gaigėsi. Ir karas baigėsi pačiais kilniausiais šūkiais: kiekviena tauta, kaip ir kiekvienas žmogus, privalo atgauti ne tik taiką, bet ir laisvę.

Tuo tarpu, deja, pasaulyje nematyti nei taikos, nei laisvės. Vietoje sunaikintų pavergėjų atsirado kiti. Ir šiandien, kai krikščioniškas pasaulis jau turėtų džiaugtis taikos, ramybės ir gerovės vaisiais, dešimtys milijonų žmonių dar vis tebevelka sunkų verguvės jungą.

Imkime konkrečiai. Ar gali lietuvis džiaugtis taikos Kalėdomis tada, kai jo tauta ne tik pavergta, bet net nematyti vilties, kad ji kada nors būtų išlaisvinta? Ar lietuvis amerikietis gali linksmai džiaugtis Kalėdų šventėmis tada, kai šimtai tūkstančių jo brolių ir seserų — be tėvynės, be pastogės ir net be duonos kąsnio? Kaip jis, atsisėdęs prie Kučių stalo, gali ramiai dalintis su savo šeimos nariais pavilgu tada, kai dešimtys tūkstačių lietuvių — vyrų, moterų, kūdikių ir senių — dreba nuo šalčio ir kenčia bada Sibire?

O juk ne viena Lietuva šiandien švenčia tokias vargo ir nelaisvės Kalėdas. Pusantro šimto milijonų žmonių Europoje šiandien yra baisiame varge ir nedalioje. Ir kur viso to galas?

Ar tai tam žmonės ir ištisos tautos aukojo prakaitą, ašaras, kraują ir net gyvybę, kad dabar žmonės ir ištisos tautos vergautų? Kur visos tos gražios kalbos apie laisves ir taiką?

O vis dėlto ir mažam vaikui aišku, kad tokioje buityje pasaulis negalės ilgai tverti. Deja, dažnai ir mažam vaikui aišku tai, kas suaugusiam politikui — miglota ir tamsu. Ar šių dienų politikai ir tariamieji valstybininkai pajėgs pasauliui grąžinti taiką, laisvę ir gerovę, turbūt tik ateities kilnesnės dvasios vaikai sugebės atsakyti.

KALĖDŲ VILTIS

— V. J. Budrikas —

Kalėdos žymi Nazaretiečio gimimą!

Žvaigždė spindėjo danguje. Tai buvo Betlejaus žvaigždė.

Trys išmintingi vyrai ją sekė iš toli, kaip tebeseka visi išmintingieji per 20 amžių.

Tame šventame momente, kada Marija pagimdė ir paguldė savo sūnelį prakartėje, suskambėjo kukliesiams ir prislėgtiesiems kilni žinia: "Paklausykite, aš skelbiu geras didelio džiaugsmo naujienas visoms žemės tautoms — ramybė, gerovė žmonėms."

Kalėdos šaukiasi į visų sąžinę.

Jos simbolizuoja naudingumo ir meilės dvasią, vaizduojama Kristaus gyvenimo ir mokslo.

Jos yra amžinas pažadų pavasaris.

Jis yra graži vaivorykštė visai žmonijai.

Kur nors Rytuose, Betlejaus Žvaigždė šviečia viršuj ramybės miesto.

Piligrimai iš visur keliauja tuo taku, kuriuo Juozapas ir Marija ėjo prieš keliolika amžių.

Nuo mėlsvo, tolimo ir šešėliais užkloto Miabo kalno Mozė kadaise žiūrėjo į žadėtąją žemę.

Piligrimai keliaus į Kalvariją, Getsemaną, kapines.

Piemenys dainuos giesmes tuose laukuose ir pievose, kur piemenys prieš 2000 metų ganė avis.

Kalėdų metu Betlejaus varpai dar kartą gaus majestotingais garsais iš gimtinės bažnyčios.

Kada mes mąstome apie Kalėdas, mes mąstome apie taikos kunigaikštį.

Mes mąstome apie mažus vaikučius ir žaislus, kokius norėtume jiems padovanoti.

Betgi visų didžiausia ir brangiausia dovana, tai — išsaugoti jiems nesuteptą ir tikų paveldėjimą laisvės, kurią mums paliko mūsų protėviai.

Šiandien mes tegalime pakartoti šv. Jono žodžius: "Vaikeliai, mylėkite vienas kitą."

Čia, Amerikoje, visų bažnyčių varpai gaudžia linksnybės žinią.

Pagarba ir klusnumu dėkokime Visagaliui už jo palaininimus... už laisvės dovaną ir jėgą, reikalingą sielvarto ir nerimties metu.

Būkime taipogi dėkingi, kad dangus skaidrus viršuj mūsų galvų... neaptemdys baisiais mirties kurjerais, kurie patvindė Europos padanges.

Amerikiečiai visuomet meldės ir liaupsino ramybės šventovėje.

Jie panaudojo energiją, kad nugalėtų gamtos jėgas... kirto milžiniškas girias, sėjo pavasarį ir rudenį derlius metu.

Jie labiau džiaugėsi dalgio žvangėjimu, kūjo dūžiais ir piūklo zvimbimu, negu patrankų gaudimu, trimito šauksmu ar būgnų dundesiu.

Jiems labiau patiko bažnyčių varpų gaudesys, negu keista karo muzika.

Šiandien, kai visas pasaulis tebemirksta ašarų jūroje, jo vilties žinia žiepsnoja didesniu spindėjimu šioje tamsos valandoje.

Pavargusi ir nuilsusi žmonija laukia mūsų, kad sutriušintume tironijos jėgas.

Smolenske prasidėjo 10 nacių karininkų teismas. Jie kaltinami, nužudę daug vaikų tam, kad jų kraują galėtų naudoti sužeistiesiems vokiečiams operuoti.

ŠVENTOJI ŠEIMA

— Nukryžiuokit jį! — šaukia pasaulis,—
Tegu miršta Europos žmogus,
Tegu amžiais nemato jis saulės,
Amžinai tesutems jam dangus.

Ir jie eina iš šalto Sibiro,
Iš nuogųjų Altajaus kalnų,
Mina derlių po kojom, kaip žvyrą,
Pilnos rankos ginklų kruvinų.

Iš tenai, kur žiema nesibaigia,
Iš tenai, kur naktis ir ledai,
Iš tenai slenka tartum apsvaigę
Jų besieliai, beširdžiai veidai.

Iš tenai, kur mirtis viešpatauja,
Iš Uralo pustynių žiaurių,
Kaip hijenos, užuodžiusios kraują,
Slenka ordos komūnos žvėrių.

Jie sumynė vaikus Vainemoino,
Jie sumynė tautas Baltijos,
Jie Karpatų pakalnėmis eina, —
Skęsta upės ir miestai kraujuos.

Griūva katedra Koelnio, ir gęsta
Jos altoriaus ugnis amžina...
Į rankas ima elgetos lazdą
Ir išeina šventoji šeima.

Pro minas, pro gaudimą patrankų
Bėga ji klupdama kelyje,
Rauda kūdikis Kristus ant rankų,
Glaudžia jį prie širdies Marija.

Švento Juozapo veidas nuliūdęs,
Asilyčią jis veda taku...
Piktas Erodas tiek nenužudė,
Kiek po bombomis krinta vaikų...

Ir pro Frankfurto mūrus prie Maino,
Ir pro Wurzburgą jie prakeliaus,
Ir ne vieną vidurnaktį žvainą
Jie pavargę galvos nepriglaus.

Lichtenfelso bazilikos bokštas
Pakely iš toli kai pamos,
Išsipildys geidavimas trokštas
Nelaimingos, benamės šeimos:

Keturiolika Kristaus šventųjų
Ją prieš miesto vartus pasitiks,
Su Velykų šventa Aleliuja
Prieš akis jiems nušvis ateitis.

Per Dunojų be baimės kad bristų,
Kad aplenktų griuvėsių gatves,
Kristoforas ant rankų ims Kristų,
Asilyčią Ambrozijus ves...

Kai išalks, juos šventasis Antanas
Vargo duona visus pamaitins,
Šventas Jurgis, jų riteris senas,
Nuo paklydusių kulkų apgins.

Ir sutiks jie nuo Ilmenio žmones
Ir šeimas nuo krantų Dauguvos,
Ir paguos jie nelaimėj kelionės
Daug benamių šeimų Lietuvos.

Pažadės, kad sugrįžtų, kas būta,
Ir į viltį pavers jų skausmus,
Ir padaugins jų elgetos plutą.
Ir pro sapną parodys namus!

Pažadės, kad jų frontuose sūnūs
Apsupimo ugny liks laisvi,
Kad pasauly kris pančiai komunos,
Kad ji mirs, o paliks jie gyvi...

Bet kur slėptis jiem? Tyruos Sacharos,
Ar Jaruzalės mūruos senuos?
Kol praeis žemę supantis maras,
Kur šventoji šeima lauks dienos?

Kur Vidužemio žydinti jūra,
Ar kur sodai Dunojaus žali,
Ar prie Adrijos tyro lazūro, —
Ar po Alpių uolom pakely —

Nuo bombonešių ras jie padangstę
Ir pavargę nakčia pailsės,
Kol kapų eisena nebežengs čia
Ir šėtonas mirties nebesės?

Ne kur supasi žydinti jūra,
Ne kur sodai Dunojaus žali,
Ne prie Adrijos tyro lazūro,
Ne po Alpių uolom pakely, —

Jie po šalį benamių nusėtą
Lig Sekminių dienos taip keliaus
Ir nei dieną, nei naktį žvaigždėtą
Pakelyje galvos nepriglaus.

Ir tada nusileidęs balandis
Dievo Tėvo šviesos spinduliuos
Tars: — Į jūrą sugrįžkite, vandens,
Ir į kalnus, kalnai, atgalios!

Tu, šėtone, į amžių bedugnę,
Tu į taigų pusnynus sugrįžk!
Jūs, benamiai, sukurkite ugnį
Grįžę vėl pas gimtąsias duris.

Tu, šventoji šeima, jų širdyse
Ir jų meilėje būsi gyva,
Tu į marmuro sienas negrįši,
Jų širdis — bus bažnyčia tava!..

Ir nužengs po kančių nuo Galgotos
Prisikėlęs Europos žmogus,
Įtikės paskutinis Pilotas,
Kaip šaltinis švies tyras dangus.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS
23. III. 1945.

MŪSŲ DIENŲ ĮVYKIAI

— V. M. KLAUSUTIS —

MEŠKA IR LIŪTAS

Pasaka apie mešką ir liūtą labai sena, bet Amerikos žmonėms ligi šiol nebuvo pilnai žinoma. Pastaruoju laiku apie azijatišką mešką ir Afrikos liūtą rašo laikraščiai ir žurnalai. Jau keletas tomų knygų parašyta apie mešką ir liūtą Amerikoje.

Amerikos žmonės mano, kad meška ne tokia baisi žvėris, kaip liūtas. Jie turi mintyje amerikonišką mešką, matytą Yellowstone parke, Zoo darže ir cirke, bet Europos žmonės kitaip įsivaizduoja mešką. Europiečiai žino, kiek meška žmonių kraujo išliejo ir kiek žmonių ji suėdė Europoje kovodama su vilku dėl pirmenybės. Meška vilką nugalėjo.

Dabar aziatiška meška sėdi prie Vidužemio jūros kranto, ji žiūri į liūtą ir jo imperiją Vidužemio jūros kraštuose. Liūtas ligi šiol buvo visų žvėrių karalius! Jo imperija apima didelius teritorijų plotus ir septynias jūras. Jo imperijoj saulė niekados nenusileidžia. Jo pavaldiniai buvo jam ištikimi, nedrįso jo valiai ir pirmenybei priešintis. Bet kai meška pasirodė prie Vidužemio jūros kranto, kai jį pradėjo varžytis su liūtu dėl pirmenybės tai Egipto tyrų, Afrikos raistų ir Azijos kalnų žvėrys pradėjo bruzdėti, organizuotis. Ypač Indijos tigrai pradėjo šėlsti.

Tokis žvėrių sąjudis išaukė liūto, žvėrių karaliaus nerimą. Liūtas suprato, jog meška padrąsino jo imperijos žvėris prie sąjudžio prieš liūto valią ir pirmenybę, kad meška rengiasi konkuruoti su liūtu, kad ji rengiasi pasigrobti liūto imperiją ir karališką karūną.

Meškos su liūtu konkurencija pasireiškė Vidužemio jūros ir Azijos kraštuose — sako mūsų medžiotojai ir korespondentai, grįžę iš tų kraštų. Jie teigia, kad meška vaidina labai svarbią rolę žvėrių pasauly, kad ji vykdo gudrią "politiką," žadama keturių laisvių demokratiją — politinį, socialinį ir ūkinį "rojų" žemėje. Žodžiu, meška, su keturių laisvių šūkiais tikisi laimėti konkurenciją su liūtu.

XX amžiaus krikščioniška civilizacija padarė daug įtakos į žmonių ir žvėrių valdovų protavimą. Šis fenomenas domina akademikus. Mūsų krašto filosofus ir dvasininkus. Jie dabar diskusuoja, ginčijasi, aiškindami šio fenomeno reikšmę kaip praeity ginčijosi, diskusuodami garsaus anglų mokslininko biologijos profesoriaus Darwino teorija, kad žmogus išsivystęs iš bezdžionės.

Kuo baigsis akademikų diskusijos ir ginčai netolima ateitis viską pasakys. Tuo tarpu meškos sūnūs lipa per Kaukazo kalnus ir Iraną — arčiau liūto imperijos. Netrukus jie maršuos per Anatoliją ir Dardanelius į Vidužemio jūros kraštus. Susidaro įspudis, kad meška ir liūtas išsivystė iš žmogaus, kad meška pasiryžus viešpatauti Europos, Azijos ir Vidužemio jūros kraštuose.

Rašytojai ir tūli akademikai teigia, kad meška pakeis liūtą žvėrių pasauly, kaip prezidentai karalius žmonių pasauly. Štai kame glūdi šio žvėrių valdovų politinio fenomeno paslaptis. Gamta ir mokslas daro stebuklus ne tik žmonių, bet ir žvėrių pasauly. Susidaro įspūdis, kad šiais krikščioniškos civilizacijos laikais žvėrių valdovai protauja taip, kaip žmonių valdovai. Tokia pasaka apie mešką ir liūtą domina ne tik vaikučius, bet ir suaugusius. Kalėdų švenčių proga. Dabar žmonės kalba ne apie Kalėdų dieduką, bet apie mešką ir liūtą.

Atvyksta Denikinas

Vietos rusų dienraštis Novoje Russkoje Slovo, praneša, kad gen. Denikinas, savo laiku kariavęs prieš bolševikus, apleidžia Paryžių ir atvyksta apsigyventi į New Yorką.

NE VIENA DUONA GYVENA ŽMOGUS

Ačiū už drabužius, ačiū už maisto siutinius, bet gal galėtumėte ir laikraščių?..

(Laiškas iš Europos)

Dar būdamas gimnazijoje vienoje Panevėžio miesto mėsos gaminių krautuvėje matydavau dar iš ano karo laikų užsilikusį vokišką užrašą: "Ne viena duona gyvena žmogus: jam reikia taip pat lašinių ir dešros!"

Čia, žinoma, buvo tikra mėsininko išmintis. Bet pati mintis yra senesnė ir ji, kaip žinote, kiek kitokia. Žmogui gyvenime reikia tikrai ne vien duonos, ne vien maisto kūnui: reikia kai ko ir dvasiai.

Mes skaitome naujus Jūsų sumanymus, kuriais Jūs stengiatės kaip nors aprūpinti po Europą išsiblaškiusius tautiečius kūniškuoju penu. Džiugina mus tie sumanymai ir todėl, kad, jeigu jie bus įvykdyti, daugelio gyvenimas bus palengvintas, bet drauge džiaugiamės taip pat ir todėl, kad jie rodo Jūsų tiesiog jaudinantį susirūpinimą tautiečių padėtimi.

Bet, daugumas dar nespėję ir pajusti Jūsų sumanymų įvykdymo apčiuopiamai (kadangi siuntiniai dar nespėjo ateiti), jau išdrįso pagalvoti ir dar apie kai ką. Sakoma— gera yra daniška salami ir daniškas sviestas, sūris, bei lašiniai, bet šalia to labai norėtųsi ir... lietuviškų laikraščių!

Kai kas iš mūsų čia jau gauname pamatyti lietuviškų laikraščių iš Amerikos, bet tai tik keletas laimingųjų ir tie patys tuos laikraščius gauname tik maždaug po mėnesii nuo jų išleidimo, be to, ne visus numerius. Štai pirmas atsitikimas, kad lapkričio 21 dieną mus pasiekė vienas numeris Vienybės, išleistas lapkričio 16 dieną. Lapkričio 9 dienos kai kas jau esame matę taip pat Draugą, Naujienas, Tėvynę ir Dirvos porą lapų. O juk kiekvienas norėtų paskaityti kiek galima daugiau lietuviškų laikraščių. Tačiau mes patys nieko negalime čia sau padėti. Visų pirma, mes negalime laisva siųsti prenumeratos pinigų į Ameriką, antra — daugumas tų pinigų ir neturime. Be to, po mėnesio gautas laikraštis jau nebeturi tos reikšmės, kokios reikšmės jis turi gautas nors po kelių dienų nuo jo išleidimo. Tiesa, daugelis galėtų būti patenkinti ir gaudami reguliariai kad ir po mėnesio. Bet reikėtų kaip nors pagreitinti gavimą bent laikraštininkams, kurie jau bendradarbiauja kai kuriuose laikraščiuose ir galėtų bendradarbiauti, jeigu jie turėtų su Amerikos lietuvių spauda greitesnį ryšį, tai yra, jeigu jie gautų juos greičiau paskaityti. Nes gi rašyti į laikraštį, kurio nematai atspausdinto, arba kurį matai tik pasenusį, yra tas pats, ką eiti, nors ir žinodamas keliais, bet užrištomis akimis.

Todėl mums čia kilo tokia mintis: jeigu organizuojate mūsų apdovanojimą siuntiniais, tai ar negalėtumėte taip pat suorganizuoti ir apdovanojimo laikraščiais? Mes daugelis mielai atsisakytume nuo vieno—kito siuntinio, jei toje vietoje mums būtų užsakytas laikraštis. Ypač, jeigu kas ryštusi kam nors pasiųsti ne vieną siuntinį, o keletą, tai vieno siuntinio pakeitimas laikraščiu tikrai būtų labai sveikintinas dalykas.

Mes girdėjome, kad laikraščių leidėjai nėra tiek turtingi, kad galėtų patys savęs siuntinėti didesnį kiekį laikraščių nemokamai. Bet iš daugelio geradarių nebūtų jau labai ir sunku surasti tokių, kurie po dolerį — kitą galėtų ir tam reikalui paaukoti... Laikraščiai daugumui gali būti siunčiami ir paprasta tvarka. Jie ateis per 3-4 savaites, o vėliau gal pradės ateidinėti ir greičiau. Taip pat daugumui iš mūsų pakaktų gauti nors po vieną kurį laikraštį. Tiktai laikraštininkams, bendradarbiajantiems Amerikos lietuvių laikraščiuose (jau yra ne taip jau daug) būtų labai reikalinga gauti kiekvienam visus Amerikos lietuvių laikraščius ir gauti juos skubiai, tai yra, oro paštu. Be abejonės, ypač dienraščių siuntinėjimas oro paštu kiekvieno numerio atskirai yra gana brangus dalykas. Bet tokių nedaug būtų reikalinga. Man regis, jei Amerikos lietuvių visuomenė sugebėjo suorganizuoti tikrai milžiniškų aukų surinkimą, tai galėtų aprūpinti ir savo laikraščiais šituo būdu bent keletą žurnalistų bei rašytojų.

Todėl drįstu pasiūlyti Vienybės Agentūrai, kuri apsiima persiųsti geradarių užsakytus siuntinius, pasiimti sau dar ir šį uždavinį. Siunčiu keletą adresų. Reikėtų, kad Agentūra, gal tam tikras jos skyrelis, susižinotų su visų lietuviškų laikraščių administracijomis ir paprašytų kiekvieną iš jų apskaičiuoti, kiek kaštuos jų laikraščio kiekvieno numerio prenumerata ir persiuntimas į Europą per tris mėnesius paprastu paštu ir kiek kaštuos kiekvieno numerio persiuntimas oro paštu. Po to Agentūra, papildimai prie savo skelbimo apie siuntinius, galėtų paskelbti ir sąrašą laikršqių, kuriuos galima per Agentūrą (ar tiesiog per administracijas) užprenumeruoti. Reikia tiktai, kad laikraščių administracijos apsimtų ypač oro paštu siųsti užsakytuosius laikraščius rūpestingai tuojau, kaip tik laikraštis išeina iš mašinos. Tiesa, dienraščius gal tuo tarpu ir neapsimokėtų siųsti kiekvieną numerį atskirai, kol pašto lėktuvai skrenda tik du kartu per savaitę. Administracijis turi išsiaiškinti, ar trijų numerių svoris ne per didelis viename pakete oro paštui.

Jeigu tai bus padaryta, tikimės, kad, bent laikraštininkai, tikrai geriau sugebės atsinkamai atsilyginti visų laikraščių skaitytojams savo raštais nei tai jie gali padaryti dabar, neturėdami pastovaus ryšio su Jūsų spauda.

I. T. Benamis.

PARYŽIAUS LIETUVIŲ PRAMOGOS

Lapkričio 16 d. Lietuvos karo attache pulk. J. Laskoronskis sukvietė keliolika žymesnių Paryžiuje gyvenančių lietuvių bičiuliškai arbatėlei. Ta proga pulkininkas papasakojo savo įspūdžius iš kelionės po Šveicariją ir perdavė Šveicarijos lietuvių sveikinimus lietuviams paryžiečiams.

Lapkričio 17 d. įvyko Paryžiuje gyvenančio pasireiškusio lietuvio dailininko Petro Kiaulėno dukters Jūraitės krikštynos. Krikštatėviu buvo žinomas lietuvių diplomatas dr. S. A. Bačkis, krikšto močia — prancūzų meno kritikė Mlle Canivet. Svečių tarpe buvo matyti visa eilė lietuvių diplomatų, rašytojų, žurnalistų ir taip pat žinomų pransūzų menininkų.

Abi šios dienos sutapo su Amerikos Lietuvių Misijos suvažiavimu Washingtone, apie kurį vietos lietuvių tarpe buvo su dideliu dėmesiu prisiminta.

KĄ LIETUVIAI PAREIŠKĖ AMERIKOS KARINEI VYRIAUSYBEI VOKIETIJOJE

Šiomis dienomis į mūsų rankas pateko "Memorandumas lietuvių padėties išaiškinimo reikalu." Šis memorandumas, Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pasirašytas, buvo įteiktas amerikiečių karinei vyriausybei Eichstatte, Vokietijoje. Neabejojame, kad su šiuo memorandumo turiniu bus įdomu susipažinti ir mūsų skaitytojams. — Vien. Red.

(Tęsinys)

Ramiai į tą visa kas dėjosi mes negalėjome žiūrėti. Protestavome. General Komisarui, Kaune, 1942 mt. buvo įteiktas šiuo reikalu platus memorandumas. Memorandumą pasirašė, nuo bolševikų teroro išsislapstę, žymiausieji mūsų valstybės vyrai: buvę ministeriai ir prezidentai. Deja, visa pasibaigė tuo, kad memorendumą pasirašusieji buvo suimti ir ištremti į Vokietiją.

Darbo mobilizacijos įstatymo paskelbimas galutinai pastumėjo mus stoti į atvirą kovą prieš vokiškąjį okupantą. Visos mūsų buvusios partijos susitarė ir sudarė Vyriausį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, kuris, palaikydamas ankštus ryšius su Aliantais, organizavo, rengė ir vadovavo tautai kovoje prie naciškąją tiraniją. Kova buvo sekminga. Tauta, nepaisydama visų grąsinimų ir represijų, klausė savo vadų, ir priešinosi vokiečiams.

Darbams už Lietuvos ribų mūsų žmonės kategoriškai atsisakė vykti. Buvo panaudota prievarta. Žmonės buvo gaudomi gatvėse, ieškomi butuose, paimami iš įstaigų. Buvo visa eilė atsitikimų, kad pamaldų metu SS daliniai įpuldavo į bažnyčias ir iš čia jėga žmones gabendavo į darbo mobilizacijos štabus, o iš ten tuojau išsiųsdavo toliau. Šiuo būdu vokiečiai surinko ir išgabeno iš Lietuvos apie 100,000 žmonių. Dalinai iš jų pakelyj, kitiems iš darbovičių pavyko pabėgti. Daugelis tačiau neturėjo šios laimės. Jie turėjo vergauti nežmoniškoj nacių vergijoj. Nors ir nemaža žmonių mums naciai išgabeno, tačiau ši akcija ir jiems nemažai kainavo. Besislapstantiems ir besipriešinantiems tautiečiams su gaudyti ir surinkti jie turėjo krašte nuolat laikyti didelį kontingentą SS ir policijos dalinių, kurie, beto, dažnai būdavo alarmuojami dėl pasireiškiančių vienur ar kitur, sąryšyje su vedama pasipriešinimo akcija, neramumų.

Prievarta surinktų mūsų žmonių dalis buvo pasiųsta į Rusiją vadinamai transporto tarnybai kariuomenės žinioje. Šie nelaimingitji žiauriausia prievarta buvo siunčiami į pačias pirmąsias fronto linijas, kad gabentų kovojantiems kariams maistą ir šaudinius. Daug jų žuvo. Kiti vėliau buvo surinkti ir įjungti į vadinamus svetimšalių batalijonus, kuriems vadovavo vokiečių karininkai. Šie batalijonai pradžioje buvo panaudojami užfrontės tarnybai. Vėliau gi buvo siunčiami ir į pirmąsias linijas kaip kovos vienetai. Mūsų vyrai kurie galėjo ir kaip galėjo, bėgo, slapstėsi miškuose, grįžo į Lietuvą. Ne visiems tačiau šis žygis pasisekdavo. Daugelis užtat neišdrįsdavo. Juoba, kad nebuvo beveik jokios galimybės šiuos vyrus atatinkamai informuoti ir nuteikti.

Svetimšalių batalijonų eilės buvo papildomos lietuviais darbininkais, kurie neva savanoriškai atvykdavo iš privačio darbo stovyklų Vokietijoj. Iš tikrųjų, buvo taip. — Darbo stovyklose gyvenimas buvo nepakenčiamas. Šitą padėtį išnaudodami, SS karininkai nuolat lankydavosi stovyklose ir siūlydavo stoti savanoriais į kariuomenę. Atsirasdavo tokių, kurie šitokius siūlymus priimdavo, tikėdami tuo būdu išgelbėti save nuo neišvengiamos mirties nežmoniškose stovyklose, drauge vildamiesi kokiu nors būdu pakelyj pabėgti ir grįžti į tėvynę. Šitai ne vienam yra ir pasisekę.

Po pralaimėjimo prie Stalingrado, naciai bandė siūlyti lietuviams mobilizuotis kovai prieš bolševizmą. Siūlymas, nežiūrint to, kad mūsų kaimynai, mūsų likimo dalininkai — Latvija ir su tam tikrais rezervais Estija jį priėmė, mūsų buvo kategoriškai atmestas. Tada mums buvo pagrąsyta represijomis, ir iš naujo pareikalauta mobilizacijos. Bet ir vėl jiems buvo atsakyta: ne! Tada represijos buvo pritaikytos. Kovo mėn. 18 d. 1943 mt. buvo uždaryta abu Lietuvos Universitetai (Vilniaus ir Kauno) ir visos kitos aukštosios ir aukštesnės mokyklos. Profesoriai ir šiaip žymesnės inteligentinės pajėgos, kurios laimingu būdu buvo išlikę bei išsisaugoję nuo bolševikų siautėjimo, visam krašte pradėta masiškai suiminėti ir gabenti į koncentracijos stovyklas Vokietijoj. Dauguma mūsų tremtinių buvo patalpinta vienam iš žiauriausių koncentracijos stovyklų Štuthofe prie Dancigo. Didelė dalis jų buvo likviduoti dviejų mėn. laikotarpyj. Kiti tokio pat likimo sulaukė vėliau. Turimais daviniais gyvų teišliko nedaugiau 10%.

Represijoms lietuviai atsakė sustiprintu pasyviu pasipriešinimu. Aktyvus pasipriešinimas nebuvo įmanomas, nes tai galėjo perdaug mums kainuoti. Už vieną nušautą vokietį buvo žudoma šimtai įkaitų. Taip pav. Švenčionėlių apylinkėje 1942 mt. už du nušautus nacius buvo išžudyta virš 700 nekaltų apylinkės gyventojų. 1943 mt. Miliūnų kaimas prie Rokiškio buvo sudegintas, o visi gyventojai (keletas šimtų) išvežti į koncentracijos stovyklas, kadangi ten buvo įvykdytas pasikėsinimas prieš vieną naci. 1944 mt. Barčių kaimas prie Valkininkų buvo visas sunaikintas su visais gyventojais: 120 asmenų buvo gyvi sudeginti, už tai, kad prie kaimo buvo nukauti du SS kareiviai. Tokių ir panašių skaudžių ir tragiškų pavyzdžių buvo eilės visam krašte visos okupacijos eigoje. Turėdamas visa šitai prieš akis, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, nešdamas atsakomybę prieš tautą, kuri ir taip jau daug buvo nukentėjusi, per slaptą spaudą įspėjo žmones susilaikyti nuo betkokios ginkluotos akcijos. Vyr. Išl. K. ragino žmones priešintis, bet tik pasyviai: trukdyti maisto tiekimą ir pristatymą, sabotuoti darbą, nebendrauti su vokiečiais, jiems niekame niekuo nepadėti. Šios rūšies pasipriešinimas vyko gana sekmingai, nors ir ne be aukų. Už duoklės nedavimą, o taip pat už nestojimą į darbą nemaža žmonių buvo sušaudyta jų ūkiuose arba viešai miesto aikštėse (1943 mt. Trakuose), kiti buvo arba kalėjime uždaryti arba į koncentracijos stovyklas išsiųsti.

Vokiečiams kariškai pralaimint krašte darėsi vis didesnis pairimas, vis didesnė netvarka. Vokiečių kariai masiškai dezertyravo. Jie sudarė banditų gaujas: užpuldinėdavo ramius gyventojus, plėšė ir naikino jų turtą. Šito pasėkoj kaimų gyventojai, palikę jų gyvenamas vietas, bėgo į miestus. Miestuose pradėjo trūkti maisto. Padėtis darėsi nepakenčiama. Esant šitokiai padėčiai, vokiečiai vėl pasiūlė mobolizaciją, bet šį kartą jau ne frontui ir ne užfrontės tarnybai, o vidaus tvarkai atstatyti ir palaikyti. Patikrinus Aliantų nuomonę šiuo atžvilgiu ir gavus pritarimą, lietuvių tautos Vadovybė šiose aplinkybėse ir šiomis sąlygomis mobilizaciją priėmė. Ją pravesti pasiėmė vienas iš buvusios armijos generolų. Moblizacija buvo pravedama savanorišku pagrindu ir vyko gana sklandžiai. Bet tuojau pradėjo aiškėti vokiečių klasta. Vos tik kariai buvo surinkti į dalinius, tuojau, priešingai susitarimui, prie jų buvo priskirti vokiečių ryšio karininkai. Po to buvo pradėta reikšti nauji reikalavimai, kurie susitarime taip nebuvo numatyti. Nepagrįsti reikalavimai (faktiškai tai buvo tik priekabių ieškojimas) mūsų Karinės Vadovybės buvo be kompromisų atmesti. Tada Vyr. štabas buvo suimtas, o įgulos visur buvo bandomos nuginkluoti. Įvyko visa eilė susirėmimų, kurie pareikalavo nemaža aukų iš abiejų pusių. Daug kur kariams pavyko prasimušti pro apsupimo žiedus, pasiekti miškus, ir ten pasirengti partizaniniam karui. Kitur gi, ypač kur Vadovybė nebuvo pakankamai energinga, mūsų daliniai buvo nuginkluoti, karininkai suareštuoti, o kariai internuoti ir po kurio laiko išgabenti į Vokietiją. Vokietijoj šie mūsų kariai buvo suformuoti į mažus dalinius, ir vokiškoj Vadovybėj panaudoti vadinamai areodromų tarnybai. Karui einant į galą, kai kur mūsų vyrai buvo prievarta pasiųsti į frontą. Turim pagrindo manyti, kad jie prieš Aliantus nekovojo, bet kaip prievartos auka ieškojo pirmos progos pasiduoti nelaisvėn. Mūsų apskaičiavimu iš nuginkluotų mūsų dalinių į Vokietiją galėjo būti išvežta apie penki-šeši tūkstančiai vyrų. Jie yra tie patys, kurie karui pasibaigus atsidūrė anglų ar amerikiečių nelaisvėj, ir dėl kurių neretai užmetama, kad mūsų vyrai kovojo prieš Aliantus. Bet taip nėra. Argi galėjo už vokiečius prieš Aliantus kovoti tie, kurie už pasipriešinimą vokiečiams buvo kartą nuginkluoti ir į ištrėmimą pasiųsti? Ne, jie yra tik brutalios nacių prievartos auka.

1944 mt. balandžio ir gegužės mėn. Gestapas išvystė aukščiausią veiklumą. Jiems pavyko suimti vieną mūsų ryšininką su Švedija. Pas jį rado kai kuriuos mūsų Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Aliantams siųstus dokumentus ir telegramų šifrus. Iš jo sužinojo kai kurių mūsų kovos organizacijų vadų pavardes. Prasidėjo masiniai suiminėjimai, ypač jaunuomenės. Galiausiai Gestapui pavyko išaiškinti ir Vyr. Liet. Išlaisvinimo Komiteto asmenis. Didesnė jų dalis buvo suimta. Tik kai kuriems pavyko pasislėpti. Visi suimtieji buvo išvežti į Vokietiją ir laikomi Landsbergo, Berlyno ir Bayreutho kalėjimuose. Jie visi buvo kaltinami Valstybės išdavimu, ir turėjo būti teisiami Volksgerichto. Byla užtruko, kadangi tardymų duomens per bombardavimą Tilžėje buvo sunaikinti. Kovų eigoje, prasiveržė 3 armijos daliniai, užėmė Bayreuthą ir laimingu būdu mūsų tautos Vadus ir Kovotojus iš kalėjimo išliuosavo, nuo mirties išgelbėjo. Deja, nevisi buvo išgelbėti. Kai kurie nuo bado ir kankinimų jau buvo mirę.

(Pabaiga kitam n.)

Dainuos Vienybės koncerte

POLYNA STOSKA-STOŠKIŪTĖ

Garsioji operos artistė Polyna Stoska-Stoškiūtė, kurios vardas šiandien yra žinomas visoje Amerikoje, pirmą kartą dainuos Vienybės 60 metų jubiliejiniame koncerte, 1946 m. vasario 24 d., Labor Lyceum salėje, Brooklyne. Polyna Stoškiūtė yra gimusi, augusi ir mokslą išėjusi Worcester, Mass., prieš karą ji buvo nuvykusi į Lietuvą ir ten jai surengta eilė koncertų. Bet ypač Polyna pagarsėjo tada, kai ji buvo pakviesta į Berlyno operą, kurioje eilę metų vaidino svarbias roles. Polyna Stoškiūtė yra šviesi žvaigždė Amerikos meno padangėje.

KALĖDOS IR NAUJI METAI ŽEMAIČIUOSE 1919 METAIS

Bevalant Lietuvos žemes nuo Bermonto gaujų

Po aršių Radviliškio kautynių, kai Lietuvos kariuomenė sutriuškino bermontininkų gaujas ir be atodairos privertė juos trauktis iš kur atvykę, po didingos pergalės toliau valė nuo priešo Žemaičių žemę. Lietuvos kariuomenės būriai žingsnis po žingsnio slinko pirmyn užimdami vis naujas sritis gimtosios žemės. Išvaduoti nuo žiauraus priešo gyventojai visur džiaugsmingai sveikino savo narsiuosius gynėjus — išvaduotojus. Taip Lietuvos kariuomenės būriai kasdien slinko pirmyn, užimdami vis naujas sritis. Tai buvo sunkus ir varginantis žygis. Visa Žemaitija apklota giliu sniego patalu, kariai blogai aprengti, šalčiai gi, neapsakomi. Kalėdų švenčių išvakarėse vieno pulko batalijonas atžygiavęs į Skaudvilės miestelį, džiaugsmingai sutikti žinią, kad yra skirtas kelioms dienoms visai užpelnytas poilsis.

Atėjo Kūčių diena. Kuopos virėjas nerimauja, kad neturįs produktų kuopos virtuvėn ir negalėsiąs surengti tradicinių Kūčių. Susirūpinę ir vadai, nes jau ketvirtas mėnuo, kai nesulaukia iš štabo iždininko ir negali kareiviams išmokėti tos kuklios kareiviškos algelės. Pirmiau tas klausimas visiškai nerūpėjo, bet dabar, kai atėjo Kalėdų šventės, pinigų klausimas ir vadai, nes jau ketvirtas mėnuo, kai nesulaukia iš štabo iždininko ir negali kareiviams išmokėti tos kuklios kareiviškos algelės. Pirmiau tas klausimas visiškai nerūpėjo, bet dabar, kai atėjo Kalėdų šventės, pinigų klausimas ir ko labai aktualus. Žaliukai savanoriai su nerimu laukia vakaro, gerai atmindami, kad esą toli nuo savo artimųjų ir ne tik kad negadėšią pasidalinti tradicine plotkele su savo namiškiais, bet ir iš viso nematysią šiose Kūčiose plotkelės...

Atėjus vakarui, neapsakomam visų džiaugsmui, visi alei vieno, kariai liko pakviesti Kūčioms vaišingų žemaičių. Kiekviena žemaitiška šeima laikė sau didele garbe vaišinti priie savo Kūčių stalo savo išvaduotojus — gynėjus.

Atsidūrę kariai vaišingose žemaičių šeimose prie tradicinio Kūčių stalo, negalėjo atsidžiaugti. Visų akys nušvito ir degte degė. Laužant plotkelę, ne vienas prisiminė netolimas Kalėdų šventes savo šeimose. Pakeltoje nuotaikoje, jau vėlai naktį iš visų namų sklido džiaugsmingos Kalėdų giesmės. Vaišingos žemaičių šeimos jokiu būdu negalėjo atsiskirti su savo svečiais — kariais. Kariai pasakojo Kalėdų papročius. Dzūkijoj, Aukštaitijoj. Žemaičiai —šeimininkai pasakojo savo.

Tokioje pat nuotaikoje praėjo ir pirmoji Kalėdų diena. Didžiausiam skaudvilėnų nusivylimui, antroji Kalėdų diena atnešė žinią, kad auštant batalijonas turi atsisveikinti su savo nuoširdžiais ir vaišingais šeimininkais ir žygiuoti toliau valyti Žemaitjos kraštą nuo užsilikusių priešo bandų. Nežiūrint į ankstų rytą ir didelį virš 30 laipsnių šaltį, karius atvyko išlydėti su ašarom akyse veik visas miestelis. Antrąją Kalėdų dieną batalijonas padarė žygį per didžiausius pusnynus 37 kilometrus. Bet nuovargio niekas nejuto, nes tai buvo tęsiamas vadavimo darbas nuo gruobonio priešo tikrai gerųjų žemaičių. Po kelių dienų Naujiems Metams batalijonas atsitojo prie tuolaikinės Klaipėdos krašto sienos.

K. Ambroziejus.

KALĖDŲ DOVANA

Šių dienų gyvenimo vaizdelis

Kaimyno Grėblio namuose visad šviesos vėlai užgesdavo. Kitaip ir negalėjo būti, nes svečiai, o ypač jaunimas, mėgdavo ir po 12 nakties pabuvoti. Grėbliai buvo labai malonūs ir svetingi žmonės pasiturinčiai gyveno. Be to, turėjo vienintelį sūnų Tadą kuris, kaip sakoma, "prie visų pritikdavo:" Mokykloje buvo visų mylimas, draugų gerbiamas, o sporte — pirmutinis. Ypač bėgime niekas Tado nesukirsdavo. Tai kojos — sakydavo visi — ir zuikį pavytų. Taigi, pas Grėblius vakarais ir susirinkdavo jaunimas, o ypač sporto mėgėjai.

Tokis Grėblių gyvenimas tesėsi tol, kol sirenos nepradėjo gesinti jų namuose šviesas ir kitos nelauktos nelaimės jų nepalietė. Šviesoms pradėjus dažnai gesti, Tadukо draugai nebesilankydavo. Pagaliau ir pats Tadukas turėjo apleisti namus ir išvažiuoti. Kaip Taduko motina visiems pasakoja: — "per ašaras nemačiau, į kurią pusę mano Tadukas nuvažiavo."

Tadukas nuvažiavo ten, kur milijonai tokių jaunuolių, kaip jis, buvo suvažiavę. Jis nuvažiavo ten, kur pražydusio jaunuolio gyvybė mažai vertinama. Jis ten, kur mašininiai kastuvai kasa kapuose griovius, kad paruoštų vietą tiems, kurie šiandien dar maršuoja. Jis nuvažiavo ten, kur dieną ir naktį dirbtuvės dirba paprastus medinius baltus kryželius, kad pastatytų prie jaunuolio galvos, kai jis bus užmigdytas amžinu miegu. Jis nuvažiavo ten, kur laukai, miškai ir pelkės — nuklotos atkirstomis jaunuolių rankomis ir kojomis... Jis nuvažiavo į žemišką pragarą, kuris yra baisesnis už įsivaizduotą pomirtinį.

Tadukas buvo geras vaikas. Dažnai rašinėdavo namo laiškelius ir per juos ramino savo tėvą ir motiną. Pagaliau Taduko laiškai staiga nutrūko. Susirūpino tėvas, o ypač motina naktimis nemiegojo, meldėsi ir pati su savimi kalbėjosi: Gal mano Tadukas jau danguje sportauja. Gal su angelais lenktyniuoja. Gal aš jo jau niekad nematysiu.

Slinko dienos, savaitės, mėnesiai, o iš Taduko jokios žinelės neatskrenda. Jau ir šaltas rudenėlis atėjo, jau ir Kalėdos ne už kalnų, o iš Taduko nė žodelio.

Sapnavau keistą sapną — tarė motina tėvui. Rodosi, Tadukas ant žemės sėdi ir rašo laišką. Kodėl neini prie stalo?— paklausiau. Gerai man čia — atsakė.

Ką čia sapnų supaisysi — atsakė tėvas — perdien įvairiai prisisvajoji, tad naktį ir sapnuoji. Bet mane kažkokia nepaprasta baimė ima — vėl tarė motina.

Kada gi tave motin, baimė neima? Nui pat Taduko išvažiavimo tu vis bijojai ir bijojai. O matysi, kai Tadukas prieš Kalėdas sugrįš. Juk tūkstančius kareivėlių kas dien laivai parveža — ramino tėvas.

Štai ir laiškanešis su laiškais. Štai ir Taduko laiškas. Ar aš nesakiau, kad jis prieš Kalėdas grįš! — dar neatidaręs laiško, šypsodamas, kalbėjo tėvas. Skubiai laišką atplėšė ir skaito: "Brangi motute ir tėveli! Labai apgailestauju ir atsiprašau, kad ilgai laiško jums neparašiau. Tai atsitiko ne iš mano kaltės. Pasakysiu tiesą: buvau kiek sužeistas, todėl negalėjau rašyti. Dabar esu jau sveikas ir rengiuosi kelionėn į namus. Tikiu, kad prieš Kalėdas pasimatysime. Jūsų sūnus Tadas."

Buvo sužeistas — sudejavo ir pravirko motina. Nu motin, kasgi čia dabar su tavim darosi? Džiaukis, neverk. Pagaliau, kuris kareivis kare nebūna sužeistas? Bet pasveiksta. Pasveiko, ačiū Dievui, ir Tadukas. Sugrįš, ir vėl linksmai gyvensime — vis ramino tėvas.

Kalėdos, kaip vėjo nešamos artėjo, o Taduko kaip nėr, taip nėr. Jau ir Kūčių vakaras. Stalas apkrautas Kūčių valgiais ir kėdė Tadukui pastatyta, dėja, Taduko dar vis nėra. Nevalgysime — tarė motina tėvui — lauksime iki 12 nakties. Taduko kėdė neturi būti tuščia šiose Kūčiose — kalbėjo motina.

Tamsoje prislinko vežimas prie Grėblių gyvenamo namo durų. Du vyrai iškėlė iš vežimo mažą vežimėlį ir kažką į jį pasodino. Kažkas paskambino skambutį. Motina puolėsi prie lango, tėvas, išėjo, atidarė duris. Vežimėlis, stumiamas vyrų, įvažiavo į Grėblių butą.

Labą vakarą — tarė Tadas į tėvą ir motiną.

Tadukas! Mano Tadukas! — suriko motina — puolėsi prie sūnaus ir čia pat ant grindų sukrito. Tadukas, užmiršęs kad neturi kojų, puolėsi prie motinos ir nukrito nuo vežimėlio. Tėvas stovėjo lyg akmeniu virtęs ir negalėjo suprasti, kas čia darosi. Pagaliau, šiektiek susitvarkęs, surinkęs visas savo jėgas, pasodino sūnų atgal į vežimėlį, o motiną nunešė ir paguldė į lovą. Sūnus rankų pagalba, varydamas vežimėlį prisiirė prie motinos ir apkabino ją. Dabar jis labai gailėjosi, kad neparašė tėvams apie save. Jei ji iš anksto būtų žinojusi, gal būtų apsipratus, gal ne tiek būtų ją užgavęs pirmas sūnaus pamatymas.

Motina atsigavo. Pravėrė akis ir vėl apsipylė ašaromis. Sūnus Tadas, laikydamas motinos ranką, kalbėjo:

Motin, kogi taip nusigandai? Juk aš sveikas grįžau, tik pažiūrėk į mane. Matysi, kad aš tokis pat esu, koks išvažiavau. O! taip, pamiršau... mano kojos... tai niekis. Aš greitai gausiu naujas kojas, tokias geras ir greitas, kokias tu, motin, man buvai davus. Matysi, motin, kaip naujų metų išvakarėse mudu šoksime...

Motina gulėjo, dūsavo, verkė, žodžio netardama.

Tai tokią dovaną gavo Grėblių šeima šiose Kalėdose.

J. Šiaučiūnas

Mano sveikinimai Vienybei Kalėdų ir Naujų Metų proga

Kalėdų švenčių ir Naujų Metų proga, sveikinu visus Vienybės skaitytojus, draugus ir pažįstamus Vienybės prietelius ir bendradarbius. Linkiu visiems linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų. Taipgi, šia proga, sveikinu visus mūsų viengenčius, karo tremtinius, po visą pasaulį išblaškytus ir kalėjimuose pūstančius bei pavergtus Lietuvos žmones, reikšdamas visiems savo gilią užuojautą.

V. M. KLAUSUTIS

MAYNE REID

RAITELIS BE GALVOS

ROMANAS

(Tęsinys)

— Kas atsitiko, Plutonai? —paklausė Stampas. — Kodėl dienos metu uždaryti vartai? Ar gal panelę Luizę ištiko kokia nelaimė?

— Ach Panelė pasakys viską ponui Stampui pati.

— O ponas Pointdeksteris namie?

— Pusė valandos, kaip išjojo.

— Kur? Su kuo?

— Su ponu Calchunu ir daugeliu kitų plantatorių, kurie dabar čia yra suvažiavę.

— Ar ir ponas Henrikas su jais?

— Deja! Jau daugiau, kai pora, kai jis pražuvo. Arklys sugrįžo vienas, kruvinas, o pono Henriko, tur būt jau nebėr gyvo.

— Juokus pasakoji Plutonai. Štai nunešk į virtuvę šitą paukštieną ir pasakyk, kur panelė Luizė.

— Aš čia, ponas Stampai, — pasigirdo pažįstamas balselis iš verandos, ir po valandėlės senasis medžiotojas sveikino gražiąją kreolę, širdingai spausdamas jai ranką.

— Matyt, Plutonas man nemelavo, — tarė Stampas žiūrėdamas į ašarotas Luizės akis. — Nenoriu didinti tamstos skausmo, bet, norėdamas padėti ieškoti tamstos brolio, prašau papasakoti to skaudaus įvykio aplinkybes.

Luizė papasakojo visa nuo pradžios lig pabaigos, nutylėdama tik pasimatymą parke ir dėl to įvykusį tarp Henriko ir Geraldo barnį. Be to, pridūrė, kad dėl tos žmogžudystės yra įtartas Morisas Geraldas.

— Biaurausias melas! — suriko labai pasipiktinęs Stampas. — Geraldas negalėjo apie tai nė pamanyti. Pats esu matęs ir girdėjęs, kaip jis gėrėjosi tamstos broliu. Tik nežinia dėl ko nemėgo Kasijaus Calchuno, bet Henriko negalėjo užmušti. Nebent būtų kilęs įtvieju tarpe didelis vaidas ar nesusipratimas...

— O ne, ne! — užginčijo Luizė, nejučiomis išduoda savo paslaptį. — Henrikas su Morisu greit susitaikė.

— Tai vis tik įtvieju susipykta? — paklausė nustebęs Stampas.

— Ponas Stampai — tarė kreolė rausdama, — prašau kaip draugą ir garbės žmogų prižadėti, kad niekam nieko nesakysi.

Zebas Stampas padėjo savo didelę ranką ant krūtinės, parodydamas, jog prižada laikyti paslaptį, ir po valandėlės sužinojo visą ką galėjo išgirsti, rodos, tik kunigas, klausydamas išpažinties. Bet Stampas neparodė mažiausio nustebimo.

— Kas blogo, kad tamsta pamilai mustangų gaudytoją! Tamstos pasirinkimas puikus. Geraldas nėra paprastas Irlandijos pilietis, nes yra geros giminės ir nesuterštos praeities vyras. Ir dabar, jeigu Henrikas tikrai užmuštas, jis nieku būdu nebus prie to darbo prisidėjęs. Dabar galimas daiktas, kad ponas Henrikas nėra užmuštas, nes parbėgimas vieno žirgo ir kruvinas balnas dar nėra tam tikras įrodymas. O ką sako Geraldas?

— Moriso irgi negali rasti. Rasit ir jis užmuštas? O Dieve, Dieve!

— Ko per anksti sielotis. Jeigu Morisas gyvas, jis galima rasti namie, Alamoj. Kodėl ten niekas nenuvyko? Ach, tiesa, nieks nežino kelio.

— Šiandieną išvyko visi ieškoti ne tik Henriko, bet ir Geraldo namų.

— Na, tik aš suspėsiu juos aplenkti.

— Susimildamas, ponas Stampai! Pasakykit: čia nuolat skamba apie kerštą, apie linčo teismą! Įnirtę ieškotojai gali nužudyti Geraldą, net bylos neištyrę. Kasijus laiko Geraldą priešų pusėj. O, dėl Dievo, įspėkit Morisą, kad jis pasisaugotų! Gal tamsta imtum kitą arklį?

— Ne, ačiū, — tarė Stampas ir, atsisveikinęs Luizę tuojau išjojo.

Luizė nubėgo į savo kambarį, puolė ant kelių ir ašaromis pradėjo melstis.

LAIŠKAS SVETIMOSE RANKOSE

Miguelis Diazas atsiskyrė ant kelio nuo savo draugų ir sugrįžęs namo daug galvojo apie tai, ar pasirodęs vaiduoklis, raitelis nukirsta galva, iš tikrųjų buvo Morisas Geraldas. Ilgai vartėsi savo knisiny ir, galų gale, nusprendęs rytoj būtinai ištirti tą paslaptį, užmigo.

Paryčiu pažadino jį netikėtas svetys.

— Tai tu, Choze,— tarė Diazas, trindamas akis. — Matyt, Isadora vėl vieši pas savo dėdę?

—Taip, senjorai.

— Tai papasakok, ką žinai apie jį ir apie ją? Ar mateisi su jais?

(Bus daugiau)

Kai keturi Kalėdų diedukai susitinka, tai jie linksminasi labiau, negu vaikai, vieno "dieduko" apdovanoti. Kaip jums patinka toks Kalėdų diedukų orkestras?

ŠIMPANZIŲ TEISMAS

(Atkelta iš 1 pusl.)

tų vardu panorėjo stoti jų naujas okupantas — Rusija. Tik teisėjo Jacksono pastabos ir britų prisidėjimas prie jų kiek sušvelnino šio įžulaus pasikėsinimo planą.

Vis dėlto lietuvių tautos vardu kaltinimai rudosioms šimpanzėms nebus leista pareikšti. Nors mūsų tauta yra labiausiai nukentėjusiųjų tarpe ir yra viena iš tų, kuri atkakliausiai priešinosi naciams ir neišaugino jokio žymesnio kvislingo, nedavė net ir tokio Vlasovo, kaip davė bolševikiniai rusai.

Neabejotina, kad Rusija Nuremberge įvairiomis progomis ir pretekstais mėgins kalbėti mūsų vardu. Čia jau lankėsi jų komisaras Višinskis, žinomas prokuroras iš Maskvos bylų, kurios savo laiku kėlė visame pasaulyje šiurpą dėl sovietų santvarkos ir jos sistemos.

Bet dabar pasikeitė laikai. Šimpanzių prokuroru gali būti ir gorila! Jis irgi kaltins nacių reichą, kad pradėjo karą, kad sulaužė iškilmingas sutartis, kad įvedė koncentracijos stovyklas, žudė belaisvius ir nekaltus žmones, kad tyčiojosi iš žmoniškumo...

Bet gorila prokuroras "užmirš" teisme pasakyti, jog ne tik nacistinė Vokietija, bet ir komunistinė Rusija: —

1) be jokio pagrindo ir priežasties okupavo Lietuvą ir mūsų šiaurės kaimynus,

2) sulaužė su šiais kraštais pasirašytas ir tebegaliojančias visas nepuolimo ir draugiškumo sutartis,

3) prievarta pakeitė jų vidaus tvarką, atliko tų valstybių teritorijų užgrobimą, panaikino pilietines teises ir civilizuoto žmogaus laisves,

4) apkaltino ir žudė nekaltus, politiškai kitaip galvojančius gyventojus, tūkstančiais trėmė juos į Sibirą ir nuskyrė žiauriai mirčiai darbo vergų lageriuose...

MUMS NUREMBERGAS — TIK PIRMOJI BYLOS DALIS

Šimtai tūkstančių lietuvių tremtinių ir pabėgėlių Vokietijoje yra — lygia dalimi nacizmo ir bolševizmo aukos, iš kurių šis karas atėmė jų laisvą, nepriklausomą ir laimingą tėvynę.

Todėl čia lietuviai žiūri su didesniu ir skaudesniu susidomėjimu į šią bylą, laukdami, jog ji bent morališkai pasakys pasauliui daugiau, negu kalba oficialiai tekstai. Jie laukia, kad pasaulis tinkamai pasibaisėtus, kad padarė lietuvių tautai nacistai, kad pasaulis supras, jog daugiau reikia rūpintis tautų laisve ir bent primityviomis žmogaus teisėmis ir kad — visokia vergija ir priespauda yra lygiai baisi ir netoleruotina!

Lietuviai tiki, kad Nurembergas — tai pirmoji kenčian čios ir vergiamos žmonijos prieš bylos dalis. Jie tiki, kad kartą pabudusi žmogiškoji sąžinė nebeužmigs vėl naujoje veidmainystėje.

Nėra Nuremberge lietuvio prokuroro. Bet trys milijonai lietuvių, trys milijonai latvių ir estų nuolat šauks pasauliui, kad pagaliau turi būti įvykdytas visiškas pilnas teisingumas!

A. B. Vėjas

LICENSES

Beer, Wine, Liquor

WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 4866 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4105 — 3rd Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

KARL AUGUST KATT
4105 — 3rd Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 1260 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6104 — 3rd Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CHRIST SIMAT
6104 — 3rd Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 5029 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 7010 — 3rd Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HARRY & JOHN PLATE
7010 — 3rd Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 4865 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 9718 — 3rd Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

GEORGE MEYER
9718 — 3rd Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 4552 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 949 — 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MAX HUBER
959 — 4th Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 1367 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4110 — 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

WILLIAM SCHMEELK
4110—4th Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 997 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4413 — 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HENRY HORSTMANN
4413 — 4th Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 4466 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4722 — 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

BERNHARD KATT
4722 — 4th Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 4740 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4823 — 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JAMES ERSKINE
4823 — 4th Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 10647 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5404 — 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HENRY METZLER
5404 — 4th Avenue, Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 1149 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 109 — 5th Avenue,— Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MARTIN RATHJE
109 — 5th Avenue, Brooklyn, N. J. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 7523 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 140 — 5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

FRED BRENNING
140 — 5th Ave. , Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 1308 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 170 — 5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOHN HEITMANN
170 — 5th Ave. , Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 9117 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 189 — 5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

OTTO OHLERICH
189 — 5th Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 1739 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 487 — 5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HENRY KAEHLER
487 — 5th Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 5148 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 358 — 6th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

THEODORE RICKERMANN & MABEL LEEWE
358 — 6th Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 4978 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4824 — 6th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

PETER H. BECKMANN
4824 — 6th Avenue, Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 1352 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law, at 280 — 7th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOHN LUCHAU
280 — 7th Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 5103 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3821 — 7th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ERNA PAPE
3821 — 7th Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 1357 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4902 — 7th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

KARL TRENTWEDEL
4902 — 7th Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 9676 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 9508 — Avenue L, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HENRY VON BARGEN
9508 — Ave. L, Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. RL 15498 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 98 Thatford Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

IRVING I. SMITH
98 Thatford Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1589 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2952 — Avenue R, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOHN CORDES
2952 — Ave. R, Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 9760 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 462 — 60th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MARGARET HUBER
462 — 60th St., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 7569 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 544 — 86th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

PHILIP KRISTENSEN
544 — 86th St., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 1169 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1172 E. 92nd Street Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

DIEDRICH GRUBE
1172 E. 92nd St., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 7551 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1098 Nostrand Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

FRED BAUMANN
1098 Nostrand Ave. , Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 4689 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1374 Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ELSBETH HELMKE
1374 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 7502 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3340 Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HERMAN BORSTELMANN
3340 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 1147 has been issue dto the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 733 Church Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOHN VON RUSTEN
733 Church Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 7504 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1821 Church Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

BOY KETELSEN
1821 Church Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 4783 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 270 Albany Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

FRED BRUECKERMANN
270 Albany Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 10733 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 433 DeKalb Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HENRY EMBUSCH
433 DeKalb Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 10852 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1168 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

KARL BUFA
1168 Fulton St., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 4799 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2816 Glenwood Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ERNEST DRUTJONS
2816 Glenwood Road, Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 4703 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 38 Joralemon St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ERNST DAUTERSTAEDT
38 Joralemon St., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 9915 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 680 Manhattan Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ADOLF SIEM
680 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 4600 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 233 Schenectady Ave., Borough of B'klyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

KARL JANHSEN
233 Schenectady Ave. , Brooklyn, N. Y. H

J. VAITULIONIS

PIRMAS LIETUVIS Chiropraktas Gydytojas

307 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.,

Šventadieniais susitarus

LIETUVIŠKA

ALUDĖ

KARŠTI UŽKANDŽIAI KASDIEN

★

Patogi vieta užėjimui su MOTERIMIS

★

Alus. — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų

Juozapas Zeidat

411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

JULIUS PAKNIS

REAL ESTATE & INSURANCE

Sąžiningas ir skubus patarnavimas visais namų pirkimo, pardavimo ir paskolų reikalais.

133 SEELEY AVE., ARLINGTON, N. J.

Tel.: Kearny 2-3249.

ĮVAIRIŲ DRABUŽIŲ SIUVYKLA

Siuvami įvairūs drabužiai moterims, vyrams ir vaikams pagal užsakymus. Drabužiai siuvami pagal vėliausias madas.

Reikalingi darbininkai: apreiteriai, preseriai ir rankiniai suvėjai. Alga gera. Patyrimas nereikalingas. Praneškite apie šias geras progas savo pažįstamiems.

JUOZAS LUGAUSKAS

168 ROEBLING STREET. BROOKLYN, N. Y.

JOHN V. BALTRUKONIS

INSURANCE & REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC

TEISINGAS, SĄŽININGAS IR RIMTAS PATARNAVIMAS SAVO TAUTIEČIAMS

81 FOREST ST., KEARNY, N. J.

Tel.: Kearny 2-3237.

SCHOLES BAKING INC.

LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA

532 Grand Street, Brooklyn, N. Y

Mūsų duona pristatoma į kitus miestus. Mūsų kepyklo je galite gauti vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms pyragų.

Tel.EVergreen 4-8802

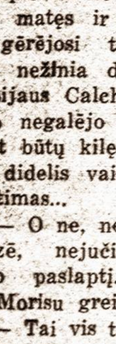

Jį puikiai nuteiksi, padovanodamas Kalėdoms bonką viskės.

Puikiausias pasirinkimas ir mažiausios kainos pas

MANHATTAN LIQUOR STORE

264 Grand Street, kampas Roebling St.

BROOKLYN, NEW YORK

License No L. 886.

PHILIP BENDER

AVALINĖS KRAUTUVĖ

Įsteigta 1882 m.

Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS

245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: EV.7-2043

TOKIU BŪDU

Pr. Lapienė

BALSAI IŠ TOLI

Amerikos lietuvių spauda daugiau negu kada praeity, pradėjo patiekti mums straipsnių iš toli, iš mūsų talentingų tautiečių, kurių daugelis gal kartą rašymu pelnėsi sau duoną. Įdomu sekti jų mintys, pasimokyti iš jų išminties.

Tik... prisipažinsiu, kai kurie jų raštai ir nekaip mus nuteikia. O tas sieksninis "Vieno rašytojo laiškas iš Europos," tilpęs Vienybės 46 n., many net pasipiktinimo išsaukė.

Kas tas J. V.? Patikėtinas asmuo, kuris gerai pažinojo Lietuvą jai nepriklausomu gyvenimu gyvenant?

Jei taip, tai jis turėjo mus tada įspėti, o ne laukti, kol tie, jo su atmatomis maišomi žmonės, taps vergais.

ČIURLIONIENĖ IR KITI

Pažinau Sofiją Čiurlionienę seniai, kuomet jos pačios duktė dar buvo jauna mergaitė. Aš kartą klausiaus motinos pamokinimų dukrelei:

— Niekada neužmiršk lietuvaite esant... Maža tauta tik savo kultūra gali kitų gražaus dėmesio susilaukti... Gyvenimas pilnas vilių... Būk atsargi... Kelk, kur galėsi savo tautos garbę...

Aš tokius sakinius įsidemėjau iš už sienos kalbos, o mano draugė, kuri tame pat viešbuty šalinai turėjo kambarį, man paaiškino, kad tai p. Čiurlionienė ruošiasi apgyvendinti dukrelę užsieny.

Kitą dieną aš būtinai suradau progą ją pamatyti ir nuo tada pasistačiau ją pavyzdžiu, tuosyk labiau kaipo motiną. Ir ne tik aš. Aš žinau ir daug žymių Lietuvos veikėjų, kurios turėjo tai moteriai pagarbą. Dėl ko? — Jei jau ir prileisim, kad vyrai "snobai" ir būtų ją garbinę dėl jos grožio ir turto...

MIRUSIOJO LŪPOMIS

Lengva žmogų išniekinti, paimtais iš lavono burnos žodžiais.

Kasgi buvo a. a. Kazys Binkis? Aš jo "Gėlės iš šieno" dar vaikystėj pamėgau. Veik visa Lietuvos liaudis pamylėjo jį už "Tamošių Bekepurį," bet dauguma inteligentijos laikė jį keturių vėjų vaiku, nežinia kokiais keliais klaiti garbe ir kartoti jo, gal girti garbe ir kartoti jo, gal girto tartą, bliuznijimą?!

Nereikėtų skubintis su teismu ir prikergti mirtiną tautai nusikaltimą ir prie tų žmonių, kurie nusilenkia mūsų tėvynės priešui. Jie juk teturi vieną pasirinkimą: mirti kankinio mirtimi šiandien, ar stengtis išlaikyti gyvybę kūne iki rytojaus.

Amerikos lietuviai, gražiai paminėdami mirusius tik švelniai pareiškia abejonę dėl kai kurių netikusio elgesio, kaip lygiai paabejoja ir kokiais sumetimais J. V. atsiuntė mums tokį laišką.

RED. PASTABA: O vis dėlto Čiurlionienė nuėjo Lietuvos nepriklausomybės priešų keliais. To nepadarė a. a. Kazys Binkis, žymiausias Lietuvos poetas, kokiu jį laikė ne tik liaudis, bet ir VISA INTELIGENTIJA.

P. Jurgeliūtė išteka

Mums pranešama, kad žinoma Amerikos lietuvių visuomenės veikėja, buvusi SLA sekretorė, Petronėlė Jurgeliūtė išteka. Jos vyras — vienas iš RCI viršininkų, Henry H. Beverige, neseniai grįžęs iš Europos. Vestuvės įvyksta tuojau po Naujų Metų.

Ar jau pasiuntei Kalėdų siuntinį Lietuvos tremtiniams

Jei dar neišsiuntei — pasiskubink. Pirkdamas Kalėdines dovanas savo šeimai, neužmiršk ir tų, kurie dėl karo pasekų šią žiemą neturės savo pastogės, paprasčiausio maisto ir apdaro.

Kalėdiniai pakeliai pageidaujami nesunkesni, kaip 11 svarų. Pasistenkite sudėti į juos: kavos, cukraus, muilo, siūlų, adatų, kenuotų daržovių, kenuotos mėsos, žuvų aliejaus, sūrio. Taip pat reikalinga šiltų apatinių baltinių, megstinių, ypač vaikučiams, batų, kojinių, dantų pastos ir kt.

Pasveiko Vikrikienė

Vienybės kaimynė Grasilda Vikrikienė, sirgusi apie tris mėnesius, visiškai pasveiko ir vėl gerai atrodo. Nežiūrint to, gydytojai jai patarė pasitraukti iš visuomeninės veiklos, iš visų draugijų, kuniose ji daugelį metų priklausė ir gerai pailsėti.

Ponia Vikrikienė dėkoja visoms Moterų Vienybės narėms, lankiusioms ją ligos metu. Ji taip pat dėkoja už gėles, kurių ligos metu draugės nepasigailėjo jai atnešti. Žodžiu, p-nia Vikrikienė dėkinga visiems, kurie tik ją slaugė arba ramino ligos metu.

MOTERŲ PASAULIS

Courtesy of the Metropolitan Museum of Art.

Penkioliktas amžius davė daug garsių dailininkų. Vienas iš garsiausių tai — Andrea Mantegna, gimęs Italijoj 1431 metais.

Čia matome jo gasųjį piešinį — Adoracija. Paveiksle matome Mariją atsiklaupusią ir žiūrinčią į Kūdikėlį. Kairėje — Juozapas išvargęs miega, tuo tarpu kitoje pusėje matyti du apdriskę piemenys, atėję pagerbti Šventąjį Kūdikį.

Dailininkas Mantegna buvo labai produktyvus savo kūryboje. Garsiausi jo piešiniai nupiešti Padua mieste. Jis pasižymėjęs, kaip portretistas ir nupiešęs eilę paveikslų įvairioms iškilmėms paminėti. Mantegna mirė 75 metų sulaukęs.

VIENA MOTERIS UŽ ŠOKOLADO IR CIGAREČIŲ PAKELĮ

(Laiškas apie Europos moteris)

Stars and Stripes neseniai paskelbė vienos tarnaujančios U. S. kariuomenėje merginos atsiliepimus apie pasibaisėtiną kavalieriškumo išsigimimą amerikiečių kareivių tarpe.

ISSIGIMĖ "MEILĖS TECHNIKA"

Mergina tvirtina, kad Amerikos kareivių "įsimylėjimo technika" dabar yra labai žemai nupuolusi. Amerikos kareivis Europoje priprato savo santykius su moterimis užmegst ir išeiti "laimėtoju" su keliais gabalėliais šokolado ir cigarečių pokeliu.

— Pas mus, Amerikoje, moteris niekad nesutiks pasiduoti vyrui ant tokio mizerno ir komercinio pagrindo, kaip kelios tabletės šokolado ar chewing gum.

Amerikietė ta proga pasakoja savo pačios išgyvenimus:

— Neseniai man su draugėmis viename Europos mieste teko dalyvauti vakarėlyje, kurį rengė Amerikiečių Karininkų klubas. Po dešimtos valandos vakaro visi kariai pradėjo mane "vylioti," naudodami širdį užgaunančias medžiagines "žavėjimo" priemones . . . Pamatę, kad tuo būdu nieko nepasiekia, jie tuojau apleido mane ir kelias mano drauges, sėdo į "jeep" ir išvažiavo į miestą padarytį, kaip mes vadiname, "šokoladinę kelionę," — pasiieškoti pigesnio grobio už šokoladą ir cigaretes... Mieste tokių lengvesnio elgesio kreatūrų jie, žinoma, tuojau rasdavo. O mes iš vakarėlio grįžome vienos, be vyrų palydovų, į namus . . .

— Ar galima po to stebėtis, — klausia amerikietė, — kad čia kai kurios iš mūsų moterų atiduoda pirmenybę anglams ar prancūzams, kurių kavalieriškumas, galanterija ir papročiai yra kitoniški ir daug labiau patraukiantieji? . . .

Atpasakoju čia be komentarų tuos amerikietės moters patyrimus, nes jie man sutaupo reikalą jums daug ką plačiau aiškinti apie dabartines Europos moteris ir jų padėtį.

EUROPIETĖ NUSIPELNO PANIEKOS

Amerikietės tvirtinimai apie daugelį "lengvesnio elgesio" Europos moterų, be abejo, yra teisingi. Tokių moterų Europoje yra dabar tūkstančiai arba, neperdėsime pasakydami, ištisi milijonai.

O kai kas gal net pasakytų, kad dabar "lengvo elgesio" moterims pasidarė visos europietės. Ypač tuose kraštuose, kurie daugiausia nukentėjo nuo karo ir kur gyvenimas pasidarė labai sunkus, vargingas ir šaltas . . .

Bet kas iš arti pažintų tikrą padėtį, tas gal nedrįstų su tokiu pasibiaurėjimu, kaip tai daro amerikietė, atsiliepti apie Europos moterį. Man rodos, kad Europos moteris daugiau nusipelno užuojautos, negu paniekos ar pigaus pasmerkimo.

KIEK JI IŠKENTĖJO?

Europietė, nesvarbu priešų ir sąjungininkų kraštų moteris, iškentėjo visą ilgą karą gal net daugiau, negu vyrai.

Jos darbai ir namų pareigos buvo keliariopai padidėjusios. Maisto ir visokių reikmenų buvo ir tebėra tiek maža. Naktiniai, o paskui ir dieniniai bombardavimai iš frontų karą perkėlė tiesiai į kiekvieno namo židinį. Ištisi kraštai pasidarė vienas didelis frontas, kur siautėjo mirtis ir naikinimas. Po nemiegotų baisingų naktų moteris turėjo atidirbti darbą už save ir už trūkstamus vyrus.

Niekados dar ant moters pečių nebuvo sukrauta tiek sunkių naštų, kiek per šį karą. Niekados dar moteris neišgyveno tiek baimės, nerimo, rūpesčių ir sielvartų, kiek per šį karą. Niekados dar moteris nebuvo taip paniekinta ir užmiršta, **kaip moteris,** kaip dabar. Ir gal niekados įvairiuose Europos kraštuose nepasireiškė tiek daug moterų pasiaukojimo, ištvermės ir didžiausio herojizmo, kaip per šį karą!

Akivaizdoje viso to senosios įprastosios moterų "tragedijos" dėl nelaimingos meilės, dėl sužadėtinio ar vyro neištikimybės, kančios dėl iš mados išėjusios suknelės ar skrybėlaitės atrodo dabar tik kaip vaikų pasakėlės . . .

JANKIO "PERGALĖS"

Ar nuostabu, kad tarp dešimčių milijonų šių moterų, ypač karą pralaimėjusiuose kraštuose, susiranda dešimtys ir daugiau tūkstančių tokių merginų ir moterų, kurios nebepajėgia toliau kęsti skurdo, vargo ir visokių kraštutinių trūkumų, kurios taip pat, kaip ir mes visos, pasiilgo bent kartą vėl paragauti kąsnelį tikro šokolado ar surūkyti vieną geros rūšies kvepiančią cigaretę išdraskytiems nervams nuraminti? Merginos ir moterys, vargšės ir daug kentėjusios mūsų seserys, kurių tarpe dabar Amerikos kareivis, su pilnomis kišenėmis cigarečių ir šokolado, taip greitai ir taip sėkmingai susiranda lengvų "pergalių" . . .

Jis suranda lengvų pergalių, išnaudodamas europietės moters ypatingą būklę. Bet ar jis čia suranda tikrą meilę ir gryną jausmą, — aš labai, labai abejočiau . . .

IR EUROPIETĖS ATKUNTA

Šiandien mes čia nė nebandome įspėti, kiek turės praeiti metų, kol Europa atsistatys, kokia ji buvo 1939 m. O moters padėtis šeimoj, virtuvėj, socialiniame ir net politiniame gyvenime glaudžiai pareis nuo visų tautų atsistatymo galimybių.

Moterų įnašas į tautų atsistatymą be abejo, turės būti didelis. Jos ir dabar jame, įpratusios per karą, labai aktyviai dalyvauja. Beje, jau ir paskutiniuose kraštuose, kaip Prancūzijoj ar Jugoslavijoj, moterims suteiktos visos pilietinės teisės. Jos gavo teisę balsuoti į parlamentus ir būti išrinktos. Bet, kaip ir daugelio kitų kraštų moterys, jos šią teise, atrodo, dar ne neplačiai ir neproporcingai naudojasi.

Daugiausia vargsta, be abejo, karą pralaimėjusių kraštų moterys. Kitur daugėja ženklų, kad gyvenimas pamažu grįžta į normalias vėžes. Bet visų Europos kontinento kare dalyvavusių kraštų moterų svarbiausias klausimas tebelieka: — ką šiandien turės mano virtuvė? Kuo aprengsiu vaikus? Kaip patį apsirengusių?..

KELIAS ATGAL

Šiaipjau moterų judėjimuose pastebimas ir priešingas linkimas: ne tiek rūpintis lygiomis teisėmis ir dalyvavimu politikoje, bet kaip tik daugiau grįžti į šeimos židinį, vėl susigrąžinti prarastą ramų šeimyninio gyvenimo jaukumą, auklėti vaikus, būti gerąja namų židinio dvasia.

Būdama lietuvė, šį kartą nekalbėjau apie lietuves, kaip lygiai ir apie ruses, kurių katiušos dabar duoda "toną" mūsų tėvų žemėje. Tai skaudi ir plati tema, apie kurią gal kada nors parašyčiau vėliau, jei mano rašinėliai jums patiktų . . .

Danutė.

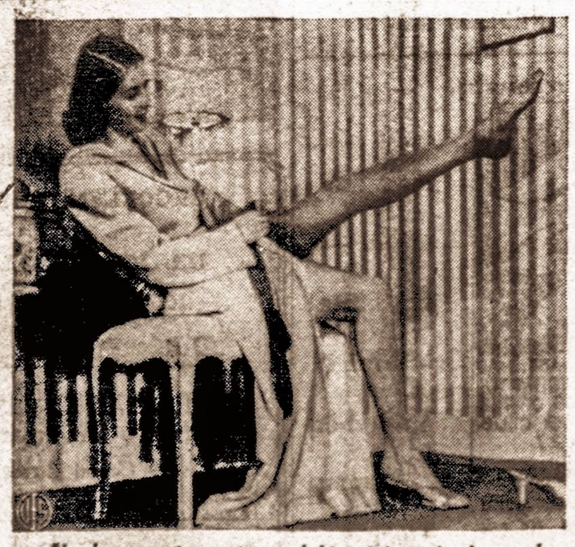

Šio karo metu moterys labiausiai pasigedo nylon kojinių. Bet pasirodo, kad jų sunku gauti ir dabar. Čia parodomos naujos mados "seamless" nylon kojinės, kurios, sakoma, netrukus bus pardavinėjamos.

KŪČIŲ VALGIAI

Kalėdų išivakarėse apie stalą susirenka visi šeimos nariai.

Jei Kalėdos yra vaikų šventė, tai Kūčios yra tikra šeimos šventė. Kūčių vakaras pilnas jaukaus paslaptingumo.

Kūčių dvasią turi lydėti ir jauki išorinė aplinkuma.

Kūčių stalas dengiamas švaria balta staltiese. Po ja padedama truputis šieno (toks jau yra užsilikęs gražus paprotys primenąs žmonėms, kad pasaulio Išganytojas gimė vargingai. Visai ne prošalį parengti ir mažą eglutę, ypač jei šeimoj yra mažų vaikų. Išlaidos labai mažos, o malonumas tikrai didelis.

KŪČIŲ SILKĖS

Silkės numazgojamos, išvalomos, nupiaunama galva ir uodega, perplėšiamos išilgai pusiau (nelupamos), pašalinamas nugarkaulis ir visi kaulukai. Paruošus silke, ruošiama medžiaga, kuri bus į jas suvyniota. Toji medžiaga yra rauginti kopūstai, skiltelėmis piaustyti svogūnai, rauginti agurkai. Galima visų šių dalykų po truputį į silkės pusę įvynioti, bet užtenka ir po vieną. Silkės pusės ištiesiamos ant lentos uždedama ant jų minėtų produktų, suvynijama, persmeigiama pagaliuku ir sudedama į stiklinį ar molinį puodą marinavimui. Marinatui padaryti užvirinti po lygią dalį acto ir vandens, įdėjus laurų lapelių ir pipirų. Kai marinatas atšals, juo apipilti silkių rutuliukus ir prieš duodant valgyti silkes palaikyti marinate kelias dienas. Tat rolmopsus ruošti Kūčių dieną jau ne laikas — juos reikia paruošti prieš kelias dienas. Duodant valgyti išgriebiami rutuliukai iš skystimo, gražiai sudedami į lėkštę, pasiimti padedamas šaukštas ir šakutė.

KEPTI SILKIŲ VYNIOTINAI

Švariai išvalyti silkių puses (silkes reikia kiek pamirkyti) suvyniojamos į rutuliuką — įdedant į kiekvieną ruliuką po kiaušinio ir rauginto agurko gabaliuką — ir persmeigiamos šipuliuku. Rutuliukai pavoliojami miltuose, kiaušinio baltyme ir pyrago džiūvėsėliuose ir sudedami į taukus kepti. Taukų nešykštėti, gerokai indan įmesti. Kepant saugoti nesudraskyti ir nesudeginti, neperkepinti, saugoti, kad nuo perkepimo nesuirtų, nesutižtų. Gardu su raugintais kopūstais.

PADAŽAI IR PAGRAŽINIMAI

Jei silkės marinuotos, tai duodant valgyti užpilama ir truputis marinato.

Pagražinimams ir priedams prie silkių naudoja: žalius griežinėliais piaustytus svogūnus, kietai virtus kiaušinius, virtas pupeles ir k. daržoves, kurių tik žiemą galima gauti.

TROŠKINTA LYDEKA

Lydeką nuvalyti, pasūdyti ir supiaustyti į gabalus, kiek galint išimant smulkiai įvairių daržovių: morkų, kiek petruškų šaknų, svogūnų, selerų, kopūstų, bulvių ir k. Puodą, kuriame troškinsime, ištepsime gerai sviestu ir sudėsime eilėmis žuvį ir daržoves taip, kad paskutinė eilė būtų daržovių. Dedant į puodą truputį pasūdyti, įdėti kelius pipirus ir kur ne kur į kaišioti sviesto gabaliukų. Viską sudėjus, puodą sandariai uždaryti ir troškinti ant lengvos ugnies. Vandens nepilti, nes ten pakaks nuosavų sulčių. Kai viskas bus gerokai apšutę, galima įpilti stiklinę konjako. Po to dar pašutinti kokią 15 min. ir su visu indu teikti į stalą. Taip parengtai lydekai nereikės jokio padažo.

Galima lydeką troškinti vien tik su bulvėmis. Sudėti eilėmis taip, kad viršutinis sluoksnis būtų bulvių. Puoduką ištepti gerai sviestu. Įdėti sviesto gabaliuką ir į bulves su žuvimi ir užpilti grietinės. Sandariai uždarius troškinti, kol bus minkštos bulvės ir žuvis. Teikti į stalą su tuo pačiu indu.

Geriausia Kalėdų švenčių ir Naujų Metų dovana — geras laikraštis. Vienybės prenumerata metams tik 3 doleriai. Rašykite: 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public Tel.: STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public Tel., Newton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

RODZEVICZ FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
402 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Ką pasakoja grįžęs seržantas V. Žilys

Neseniai grįžo iš užjūrio seržantas V. Žilys, ištarnavęs armijoje 34 mėnesius. Jis yra daug kur buvęs ir daug ko patyręs. Jam teko būti Panamoje, Australijoje, N. Gvinėjoje, Filipinų salose ir k. Jis yra gyvenęs tokioje šalyje, kur apie Kalėdas diena ilgiausia ir oras karščiausias, o birželio ir liepos mėnesiais — diena trumpiausia ir oras vėsiausias. Jam teko gyventi ir tokioje šalyje ,kur saulė teka ir leidžiasi 6 valandą ištisus metus, kur diena visados lygi nakčiai. Tarp kita ko, seržantas V. Žilys pasakoja, kad jie, plaukdami Pacifike, šeštadienio vakare nuėję gulti, o atsikėlę pirmadienio rytą. Grįžtant atgal, įvykę priešingai: atsigulę šeštadienį ir taip pat atsikėlę šeštadienį, nes čia savaitėje — aštuonios dienos. Taip čia esti visados, dėstis kurią dieną laivai perplaukia tą liniją.

Seržantas V. Žilys gimęs Boston, Mass., bet augęs Lietuvoje. Kare su japonais Žilys nebuvo net sužeistas. Gar bingai paleistas iš tarnybos, seržantas Žilys grįžo pas savo žmoną. P.

Kalėdų programos

Kalėdų švenčių proga, J. Stuko radijo programoje, gruodžio 22 d., dalyvaus Al. Vasiliauskas, Violeta Pranckienė, jos vadovaujamas Har monijos Ansamblis ir mišrus choras, sudarytas iš šių asmenų: Edna Rokas, Stella Lengirdaitė, Julė Danielius, Julė Zubrytė, Jonas Mažeika, Kas tantas Lesevičius, Edw. Brazinskas ir Albertas Tamkus.

Stuko radijo programos lei džiamos šeštadieniais, 5 val. po pietų iš WEVD, 1330 klc.

Lietuvių Legijonas

D. G. Postas turėjo savo susirinkimą, kame buvo skaityti raportai iš L. Misijos suvažiavimo Washingtone ir lietuvių kongreso Chicagoje. Dėl negausaus narių susirinkimo, valdybos rinkimai atidėta sausio mėn. Į Legijoną įstojo du nauji nariai, šio karo veteranai: R. Ambrozaitis ir Algis Narvydas.

Dovana Vienybei

Buvęs Vienybės namų savininkas Juozas Aukštuolis suteikė labai gražią dovaną mūsų įstaigai. Šiomis dienomis jis Vienybės įstaigos langus papuošė specialiai paruoštomis užlaidomis arba Venetion Blinds. Mat, Juozas Aukštuolis yra tos rūšies biznyje ir todėl jis nutarė, kad tokia dovana naujai įsikūrusiai Vienybės įstaigai yra tinkamiausia.

Juozas ir Ona Aukštuoliai yra nuoširdūs Vienybės draugai. Vienybės įstaiga jiems reiškia savo gilią padėką.

Lietuvių studentų klubas veikia

Gruodžio 9 d. pas p-lę V. Makutenaitę, Elizabethe, įvyko Lietuvių Alumnų ir Studentų Klubo susirinkimas, ku riame buvo svarstoma, kaip geriausiai padėti karo nukentėjusiems. Išrinkta nauja valdyba: Juozas Raymond, pirm. Veronika Makutenaitė, vicepirm., Jurgis Katilius, sekr. Sekantis susirinkimas įvyks vasario mėnesį. Su reikalais prašoma kreiptis: Mr. G.Katilius, 55 Court St., Elizabeth, N. J.

Išteka L. Juodytė

Gruodžio 30 d. išteka žinoma dainininkė Lionė Juodytė. Šliūbas bus Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 11 val. ryto. Vestuvių puota Apr. par. svetainėje. Lionės Juodytės vyras — kanadietis.

Jezavitai į Chicagą

Gruodžio 23 d. muzikas Ad. Jezavitas su žmona Birute išvyksta į Chicagą Kalėdų šventėms. Gyvens pas uošvius Mockus. Gruodžio 27 dieną p. Jezavitienės gimtadienis.

Iš Tautininkų Klubo susirinkimo

Pereitą penktadienį, gruodžio 14 d. įvyko gausus T. Klubo susirinkimas. T. Klubo atstovai Liet. Misijos Washingtone išdavė savo raportus. Apsvarsčius einamus klubo reikalus, buvo renkama nauja valdyba. Naujai išrinktoji T. Klubo valdyba yra sekanti: Pirm. Pr. Narvydas, vicepirm. St. Volskis, užrašų rašt. Br. Mockus, finansų rašt. Kostas Lisevičius, ižd. Pet. Pusnikas, iždo globėjai: U. Kuras, Ant. Povilanskas ir V. Vyšnius. Teisių saugotojas J. Sagys.

Prisiminta T. Klubo geras narys korp. Petras Juknys, kuris yra karo ligoninėje, Augusta, Ga. ir nariai jam pasiuntė Kalėdinę dovanėlę. Į Pramogų komisiją sekantiems metams išrinkta šie nariai: St. Volskis, Veronika Norvaišaitė, A. Mickevičius, ir J. Jakulevičius.

Laikraščio Vienybės Namo Fondui paskirta $25.00.

T Klubo tvarkos prižiurėtoju palikta St. Volskis. Susirinkimui užsibaigus, nariai buvo pakviesti prie užkandžių, kur turėjo progos pasidalinti savo įspūdžiais ir pilni vilties ir pasiryžimo darbuotis savo klubo naudai pakeltu ūpu vėlai vakare išsiskirstė. Klubąn įstojo naujas narys Juozas Būbnelis.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems draugams ir pažįstamiems.

J. P. MAČIULIS
Real Estate ir Insurance,
8656 85th St., Woodhaven, N. Y.

Namų savininkų veikla

Lapkričio 14 d. Shalins įstaigoje įvyko Didžiojo New Yorko liet. namų savininkų draugijos susirinkimas, kuriam vadovavo J. P. Mačiulis, o sekretoriavo adv. Cl. Vokietaitis.

Susirinkimas buvo gyvas ir turiningas, nes jame buvo svarstoma Valstybės ir Miesto naujų įstatymų projektai, kurie liečia namų savininkus.

Lietuviai namų savininkai vienbalsiai pasisakė prieš ruo šiamą įstatymą, kuris draustų juodukų diskriminaciją, išnuomojant ar parduodant na mus. Jau dabar yra nemaža lietuvių, kurie paliko savo namus ir juose įdėtas viso gyvenimo sutaupas vien dėl to, kad gretimai apsigyveno spal voti gyventojai. Vienas mūsų draugijos narys (J. S.) praždė 10,000.00 dol. dėl minėtos priežasties. O jeigu projektuojamas įstatymas įeitų galion, tai baltųjų namų savininkų nuostoliai žymiai ir nuolat didėtų.

Namų savininkai pasisakė už įstatymą, kuriuo būtų leidžiama iš vienos ar dviejų šeimynų medinių namų perdirbti į trijų ar daugiau šeimynų gyvenimui butus. Pasisakyta ir už tai, kad miestas, keldamas namų įkainavimo vertę, apie tai pranešty namų savininkams, kad pastarieji nepavėluotų pareikšti savo protestus — jeigu namų vertė neteisingai keliama.

Adv. Vokietaitis raportavo, kad Kalifornijos valstybėje galioja įstatymas, kuriuo tėvai atsako už nepilnamečių vaikų negerus darbus, žalojimą nuosavybių ir kitus nuostolingus veiksmus. Tėvai pašaukti teisman ir atrasti kaltais, priede paskirtos bausmės — dar būna nuteisiami eiti mokyklon; pasimokyti, kaip reikia savo vaikus prižiūrėti ir juos įtikinti, kad blogi darbai yra nuostolingi. Šis įstatymas mūsų draugijos nariams patiko ir todėl nutarta pasidarbuoti, kad panašus įstatymas ir mūsų valstybėje būtų pravestas.

Mūsų draugijos dešimtas metinis susirinkimas įvyks šeštadienį, sausio 19 d. Logan Inn salėje, East New Yarke. Šiame susirinkime bus renkama valdyba ir dešimties metų darbuotės apžvalga. Susirinkimo dalyviai bus pavaišinti užkandžiais, kuriuos paruoš komisijos narės: A. Paškauskienė, R. Janulienė, M. Sabulienė, L. Jezavitienė, O. Balsienė ir kt. J. P. M.

Pas vienybiečius

Neseniai turėjau progos lankytis pas Vienybės skaitytojus. Turiu pasakyti, kad Vienybė turi senų skaitytojų ir tikrai nuoširdžių rėmėjų. Štai, Mazauskai ne tik sumokėjo savo prenumeratą, bet dar ir įteikė auką Namo Fondui. Jie skaito Vienybę 36 metus.

Domicelė Normandienė, ku ri Vienybę skaito 18 metų, be prenumeratos, taip pat dar paaukojo Namo Fondui $2.

Tą patį padarė ir Pranas Jankus, kuris jau 24 metai skaito Vienybę. Dvi gražios Prano dukterys taip pat labai mėgsta skaityti Vienybę. Jankus turi ir sūnų, kuris dar kariuomenės tarnyboje.

Šiomis dienomis aš buvau nuvykęs apsilankyti pas bronxiečius. Ta proga, aš aplankiau vienybiečius Lekučius, gyvenančius 2139 Daly Ave. Lekučiai yra seni Vienybės skaitytojai ir rėmėjai. Jie be prenumeratos, dar paaukojo Vienybės Namo Fondui pora dolerių.

Lekučiai tikisi, kad jų du sūnūs, kurie iki šiol buvo Pacifike, Kalėdoms grįšią namo.

J. Krunklys.

Stasio ir Viktorijos Karalevičių sūnūs, Jonas ir Kazys, neseniai grįžo iš karo tarnybos ir apsigyveno su tėveliais

MOTERŲ VIENYBĖS
NAUJŲ METŲ SUTIKIMO
BALIUS
NAUJŲ METŲ IŠVAKARĖSE
GRUODŽIO 31 D., 1945
GEORGE WASHINGTON VIEŠBUTYJ
Lexington Ave. ir 23-čia gatvė, New Yorke
Pradžia 9 val. vak. Vakarienė 10:30 val. vak.
GROS A. JEZAVITO ORKESTRAS
Bilietus galima gauti pas Moterų Vienybės nares ir Vienybės Admin., 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Lankėsi

Vienybietis Pranas Reklaitis iš Elizabeth, N. J. lankėsi Vienybės įstaigoje. Apžiūrėjęs naujas Vienybės įstaigos patalpas, svečiai įteikė Namo Fondui savo auką ir, be to, sumokėjo prenumeratą. P. Reklaitis pirmiau yra buvęs anglių išvedžiojimo biznyje, bet vaikams išėjus į karo tarnybą, jis buvo priverstas tą biznį laikinai apleisti. Prano ir Antaninos Reklaičių sūnūs dar ir dabar yra armijos ir laivyno tarnyboje. Juozas — Pacifike, o Pranas Italijoje.

Vėl veikia Nakties Pelėdų orkestras

Brooklyniečiams buvo gerai žinomas Jono Navicko vadovaujamas Nakties Pelėdų orkestras. Deja, karo metu tas orkestras buvo priverstas likviduotis, nes jo nariai atsidūrė armijoje arba laivyne. Pats vedėjas taip pat buvo pašauktas į laivyno tarnybą ir viename karo laive vadovavo orkestrą. Dabar to orkestro nariai vėl susirinko ir ruošiasi linksminti brooklyniečius jų pramogose.

Juknys serga

Daugumui brooklyniečių pa žįstamas ir buvęs Vienybės štabo narys, Petras Juknys, dabar yra ligoninėje ir prašo savo draugus jam nors po laiškelį parašyti šiuo adresu: Cpl. Peter Uknes, 32160584 Oliver General Hospital Ward 4 Room 432, Augusta, Ga.

Užpereitą sekmadienį Liet. Atletų Klubas turėjo gražią pramogą, leidimo įsigijimo proga. Sekanti Atletų pramoga, tai — klubo tradicinis Naujų Metų sutikimo balius.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems draugams ir pažįstamiems
ANTHONY COLUCCI
GRAND BARBER SHOP
170 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Normandie Cocktail Lounge
SAM MAGEE, savininkas
Barai, muzika ir šokiai
26 Main St., Orange, N. J.
Tel.: OR. 3-9641

Memories of Lithuania
RADIO HOUR
Saturdays, 5:00 to 5:30 p. m.
Station WEVD—1330 kil,
Director—JACK J. STUKAS
429 Walnut St., Newark, N. J.
Tel. MArket 2-5360

CLEMENT A. VOKETAITIS
Advokatas
41-40 74th Street,
Jackson Heights, N. Y.
NEwtown 9-5972

LICENSES

Beer, Wine, Liquor WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. L 1695 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3006 Avenue M, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ELEANOR GAVRIN
(Gavrin Liquor Store)
3006 Ave. M, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 324 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 802 Caton Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
EDWARD J. RYAN
802 Caton Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1830 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 176 Grand St., Ext., Borough of B'klyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
RAY SABLE & EVA MOSKOWITZ
(The Grand St. Ext. Wine & Liquor Store)
176 Grand St. Ext., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 15936 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1354 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
THOMAS MURPHY
1354 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 15925 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 284 — Avenue X, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
NICOLO POLACO
Welcome Rest.—Pizzeria Napolitana
284 Avenue X, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1699 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 646 Throop Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MILTON STONE
Fulton—Throop Wines & Liquors
646 Throop Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 7168 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1292 Sutter Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
EMIL SARLO
1292 Sutter Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. EB 1789 has been issue dto the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 474 Bergen Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MARGARET KELLY
474 Bergen St., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. EB 741 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1930 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HENRIETTA KING
(Tip-Top Rest.)
1930 Fulton St., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. GB 10849 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 101 Saratoga Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOHN GLEISSNER
101 Saratoga Ave., Brooklyn, N .Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 15163 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4122 — Avenue D, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
THOMAS E. MAHONEY
4122 — Ave. D, Brooklyn, N. Y. T

NOTICE is hereby given that License No. RL 15309 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 344 Sumner Ave. Borough of Brooklyn, County of Kings, to consumed on the premises.
JEROME L. FRIEDMAN
(Gold Star Tavern)
344 Sumner Ave. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 15991 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 527 Ocean Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ANTONIO AMODEO
527 Ocean Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10852 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 32 Louis Place, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ANNA SARACCO
32 Louis Pl., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1837 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 545 Metropolitan Ave., Borough of B'klyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
VINCENT J. FEDERICO
545 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW 1312 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 263 Riverdale Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SAM KLEINMAN & LOUIS LEVINE
263 Riverdale Ave., Brooklyn, N. Y. T

NOTICE is hereby given that License No. L 5129 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1108 Avenue P., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOHN P. McCORMICK
CHARLES H. YOUNG
1108 Avenue P, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 5060 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 545 Court Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FRANCIS P. LYNCH & ROSE M. TORTORA
(Court Liquor Store)
545 Court St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 5050 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1382 Bay Parkway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
LOUIS J. CANTONI
1382 Bay Parkway, Brooklyn, N. Y. R

NOTICE is hereby given that License No. L 866 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1698 Flatbush Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FRANK PALS
1698 Flatbush Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1716 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 128 Pine Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
RALPH J. RICCIARDI
128 Pine St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 1835 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 149 Rockaway Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MRS. SELMA SWARTZ
149 Rockaway Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 7186 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4410 — 18th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ALBERT SCHOESSOW
4410 — 18th Ave., Brooklyn, N. Y. H

NOTICE is hereby given that License No. L 5059 has been issued to the undersigned to sell wine & liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 684 Liberty Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOHN J. CENTORE & ANTHONY M. PRIMATO
(d-b-a Primcent Wines & Liquors)
684 Liberty Ave., Brooklyn, N. Y.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N.Y.

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6-th Street
VALANDOS:
8 — 10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. ofiso STagg 2-0706
Namų —Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4-th Street
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs.

Lyg apsvaigintas Tommy sekė piktą bezdžionių šokį, kuris buvo niekas kitas, kaip tik įžanga į Tarzelės mirtį. Berniukui rūpėjo suteikti pagalbą nelaimingai Tarzelei— bet kaip?

Laukinis, primityviškas žemių būbno mušimas vis labiau ir labiau veikė Tommy. Atrodė, kad jis buvo pagautas to keisto būbno mušimo hipnozo. Jis buvo pasiryžęs naujam žygiui.

Staiga Tommy sugriebė vėzdą ir stojo į šokančių bezdžionių eilę. Pamėgdžiodamas bezdžiones, Tommy šoko tą beprotišką šokį taip, lyg tarytum ir jis norėtų nužudyti nekaltą merginą.

Tarzelė buvo labiau, negu nustebinta. Nejaugi ir jis tapo mėnulio pilnatį gerbinančių bestijų auka? Nejaugi jo vėzdas prisidės prie jos nužudymo? Tarzelė buvo liūdna.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryj